KELEIVIS
PRENUMERATA METAMS:
Amerikoje, Kanadoje, Pietų Amerikoje, Europoje...$4.00
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER — LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Represents over 75,000 Lithuanians in New England and about 1,000,000 in the United States
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 45 | "Keleivio" Telefonas: SO 8-3071 | SOUTH BOSTON, MASS. LAPKRIČIO (NOVEMBER) 9, 1955 | Atskiro Numerio Kaina 10 Centų | 50 METAI

Entered as Second Class Matter February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879

Vietiniai Rinkimai Visame Krašte Įdomina Politikierius

Daugelyje Vietų Vyksta Savivaldybių Rinkimai; Stebėtojai Bando Atspėti, Kur Kryps Kraštas Ateinančiais Metais; Rinkimai Mažai Teišjudino Žmones

Šį antradienį visame krašte vyksta įvairių pareigūnų rinkimai. Daugiausiai renkama savivaldybių vykdomieji organai, miestų tarybos, miestų majorai, atstovai į vietos valstijų seimelius, įvairūs teisėjai ir valstijų gubernatoriai.

Platesnės reikšmės šie rinkimai visam kraštui neturi, bet politiniai stebėtojai mano, kad rinkimai parodys krašto nuotaiką ir leis spėti, kaip kraštas nusiteiks ateinačių metų rinkimuose.

Kai kuriose valstijose rinkiminė kova buvo karštoka. Pavyzdžiui, New Jersey valstijoj renkama dalis valstijos senatorių ir visi valstijos atstovų rūmų nariai. Toje valstijoje rinkimai nulems, ar valstija bus tvarkoma demokratų ar liks republikoniška, kaip ji buvo nuo 1937 metų, nors pernai metų rinkimuose žmonės ten ir išrinko demokratą gubernatorių.

Kai kuriuose miestuose, kaip Philadelphijoj, Bostone ir kitur, kur renkami miestų majorai, rinkiminė kova irgi buvo karšta, bet niekur rinkimai taip neišjudino žmonių, kaip juos išjudina prezidento rinkimai.

Kentucky ir Mississippi valstijose renkami gubernatoriai, bet tik Kentucky rinkimai įdomina kraštą. Toje valstijoje eina varžytinės tarp demokrato ir republikono kandidatų.

Mississippi valstijoj iš anksto žinoma kas laimės.

TYRINĖJA GENERAL MOTORS KORPORACIJĄ

Senato viena komisija pradeda tyrinėti General Motors korporaciją. Senato komisija nori išaiškinti, kaip ta korporacija išaugo iki dabartinio savo dydžio (10 bilionų metinės apyvartos ir 1 bilionas metinio pelno) ir kaip jos augimas pakenkė konkurencijai. Senate liudys tos korporacijos aukštieji pareigūnai.

Ar Tyrinėjimas Yra Politinis?

Senato žemės ūkio komisija veda tyrinėjimą dėl krintančių žemės ūkio produktų kainų. Komisija jau ilgesnį laiką apklausinėja farmerius ir įvairius žinovus įvairiose krašto dalyse. Republikonų nacionalinis komitetas pereitos savaitės gale paskelbė, kad tyrinėjimas vedamas "politiniais tikslais," kad demokratai galėtų kitais metais daugiau farmerių balsų pagauti.

Castillo Irgi Nori Koegzistencijos

Gvatemalos diktatorius C. Costillo Armas lankosi Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir tarp kitko jis pasakė prakalbą Jungtinių Tautų organizacijos seime. Savo kalboj Castillo pasisakė už sugyvenimą su komunistų valdomais kraštais. Vėliau jis spaudos atstovams sakė, kad savo krašte ir toliau persekios komunistus ir jokio sugyvenimo su jais nepripažins.

Diktatorius nepaaiškino, kodėl jam yra negera tas, kas yra "gera" visam pasauliui?

Fordo Šėrai Bus Ant Pardavimo

Fordo kompanija nutarė savo šėrus pardavinėti biržoje. Iki šioliai visa didžiulė Fordo kompanija buvo vienos šeimos nuosavybė, kompanijos šėrai buvo Fordo šeimos narių rankose.

Žinia apie Fordo kompanijos šėrų pasirodymą biržoje suįdomino daug biržos spekuliantų, kurie mano, kad Fordo šėrų kainos bus aukštos, o todėl bus progos kai kam pasipelnyti.

Fordo šėrai pasirodys rinkoje po Naujų Metų. Fordo įkurtos fondacijos, kurios laiko nemažai šėrų, iš šėrų pardavinėjimo gaus nemažai kapitalo prieauglio, nes kompanija toms fondacijoms savo šėrus davė "šeimyniškomis kainomis." Iš viso Fordo kompanija mano paleisti į žmones 6,952,293 šėrus, kurių vertė bus tarp 4 ir 5 šimtų milionų dolerių.

RUSAS MALDAUJA ATOMINIŲ BOMBŲ

"N. Y. Times" korespondentas Harry Sshwartz buvo nuvykęs į Rusiją ir ten turėjo progos pasikalbėti su daugeliu rusų. (Korespondentas kalba laisvai rusiškai). Vienas rusų gydytojas jam sakė: "Pagrindinė klaida, kurią jūs amerikiečiai padarėte, buvo ta, kad 1946 metais jūs nepanaudojote atominės bombos prieš Staliną. Jei jūs dabar tikite tiems niekšams (bolševikų vadams), jūs turėsite progos to pasitikėjimo gailėtis. Kada jie (bolševikai) turės jėgą, jus sušaudyti, jie tą padarys... Ar manote, kad mums nenusibodo gyventi, kaip gyvuliams?"

Mėgindamas pagalvok, kaip tu atprasi.

(Konfucijus)

ŽIAURIOS GRAIKŲ STUDENTŲ RIAUŠĖS

Graikijos sostinėj buvo minima Mussolini ultumatumo Graikijai 15 metų sukaktis. Studentai tos dienos iškilmes panaudojo propagandai už Kipro salos prijungimą prie Graikijos. Susiremimuose su policija 39 asmenys buvo sužeisti, tame skaičiuje 13 policininkų. Atvaizde ant parlamento laiptų studentai laiko suėmę vieną policininką.

Kruvinos Kautynės Sinojaus Dykumoj

Pereitą savaitę tarp Izraelio ir Egipto ėjo smarkūs susikirtimai Sinojaus dykumoje, prie Izraelio ir Egipto sienos. Keli tūkstančiai žydų karių ten užpuolė ir užėmė vieną egiptiečių laikomą poziciją. Kautynės ėjo ant sienos, dalis Egipto kariuomenės buvo įsistiprinusi savo teritorijoj, o dalis būk tai žydų teritorijoj. Žydai išvarė egiptiečius ir iš savo teritorijos ir iš Egipto krašte esančių pozicijų. Vėliau egiptiečiai skelbė, kad jie žydus išvarė iš prarastų pozicijų, bet žydai tą užginčija. Žydai skelbia, kad jie užmušę 50 egiptiečių ir 40 paėmę į nelaisvę. Egiptiečiai giriasi net 200 žydų užmušę.

Kanuolių susišaudymai tarp žydų ir egiptiečių vyko ne tik Sinojaus dykumoj, bet ir Gaza srityje. Žydai prie mūšių vietos neleido J. T. organizacijos stebėtojų, kad jų "gyvybei negrestų pavojus".

John Foster Dulles Lankės Pas Tito

Valstybės sekretorius John Foster Dulles pereitą sekmadienį lankėsi Jugoslavijoj. Jis turėjo pasitarimą su Jugoslavijos diktatoriu Tito. Spėjama, kad valstybės sekretorius norėjo išsiaiškinti su Tito, kiek Vakarai gali pasitikėti Jugoslavijos parama Rytų-Vakarų varžytynėse, ypač dabar, kada Maskva atnaujino "normalius santykius" su Jugoslavija. Tito ir dabar nori gauti ekonominės pagalbos.

Lapkričio 1 d. J. F. Dulles lankėsi Ispanijoj ir turėjo pasitarimą su Ispanijos diktatoriu Franko.

J. F. Dulles kelionės į Madridą ir pas Tito buvo daromos išsiaiškinimo tikslu.

Daug Spėliojimų Dėl Rusijos Politikos

Rusijos bandymai įsipiršti arabams į ginklų statytojus ir prietelius kelia labai daug spėliojimų Vakarų valstybėse. Amerikoje vyriausybės sluoksniuose manoma, kad rusai siekia įgyvendinti savo seną, dar iš carų paveldėtą svajonę prieiti prie "šiltųjų vandenų" ir ypač prie Viduriniųjų Rytų aliejaus, kuris dabar yra Vakarų valstybių rankose.

Yra spėliojimų, kad Maskva nori sukelti žydų-arabų karą, tikėdama, jog arabai bus sumušti ir pralaimėto karo pasėkoje arabų kraštuose bolševikai prieis prie valdžios. Sirijoj komunistų įtaka jau dabar yra gana stipri, o jei Sirija prakištų karą, ten valdžia neabejojamai pasigautų bolševikai. Panašiai galėtų atsitikti ir Egipte. Jei arabų kraštuose susidarytų "liaudies demokratijos" (bolševikų) vyriausybės, tai arabų kraštų aliejus plauktų į Rusiją ir pasotintų jos aliejaus troškulį, o kvailoki Vakarai galėtų tenkintis rusų šypsenomis.

Visuose Vakarų valstybėse rusų veržimasis į Viduriniuosius Rytus kelia didelio susirūpinimo ypač dar ir todėl, kad niekas nežino, kokių priemonių imtis, kad rusus sulaikius.

Peronas Kaltina "Oligarchiją"

Buvęs Argentinos diktatorius Peronas išsikėlė iš Paragvajaus į Nikaragvą. Pakelėje, pasikalbėjime su spaudos atstovais, Peronas aiškino, kad jį nuvertė "oligarchija," keli turtuoliai, kurie nepasigailėjo pinigų sukurstyti maištą prieš jo valdymą. Peronas išvardijo kelis "oligarchus," kaip O. Bemberg, P. Lamuraglia ir Dr. Gainza Paz, kurie daugiausiai prisidėjo prie jo nuvertimo.

Nobelio Premija Pabėgėlių Globai

Jungtinių Tautų organizacijos 1951 metais įkurtas ofisas pabėgėliams globoti ir šelpti pereitą savaitę susilaukė nepaprastos garbės. Norvegijos parlamento paskirta komisija jam pripažino 1954 metų Nobelio taikos premiją už globą suteiktą pabėgėliams iš įvairių diktatūrų kraštų.

J. T. organizacija turėjo susirūpinti pabėgėliais po to, kai Amerika ir kitos valstybės nustojo juos globoti. J. T. įkurtas ofisas stengiasi suteikti pabėgėliams pastogę ir padėti jiems įsikurti pastoviai įvairiuose kraštuose. J. T. pabėgėlių ofisui vadovauja olandas Dr. G. J. Heuven Goedhart.

Su Nobelio premija pabėgėlių globos ofisas gauna ir piniginę dovaną $35,066.

SAKO, MARGARETEI 'IŠMAZGOJO SMEGENIS'

Anglų spaudoje, ypač Beaverbrook leidžiamame "Sunday Express" keliamas reikalavimas, kad Anglijos bažnyčios galva arkivyskupas Fisher trauktųsi iš savo vietos. Esą jis prikalbėjo, kad karalienės sesuo Margaret netekėtų už lakūno Townsend, o toks įkalbėjimas yra ne kas kitas, kaip "smegenų mazgojimas." Pagal kai kurių anglų manymą, jau laikas žmoniškai žiūrėti į persiskyrusių žmonių vedybas ir nelaikyti to normalaus dalyko kokiu tai prasižengnmu prieš moralę.

POPIEŽIUS MALDAUJA IŠLAIKYT TAIKĄ

Kalbėdamas karo veteranams lapkričio 6 d. popiežius sakė, kad jis ir vėl maldauja tautų valdovus "dėti visas pastangas, kad būtų išvengta naujo kraujo praliejimo, naujų gedulų ir naujų bereikalingų skerdynių."

Vokiškas Klausimas Ženevoj Nepajudėjo iš Vietos

Vakarų ir Rusijos Planai Yra Griežtai Priešingi; Jei Rusija Nepakeis Nusistatymo, Derybos Nieko Neduos; Viduriniųjų Rytų Klausimas Peršasi į Pirmą Vietą; L. Koganovič Pranašauja Bolševizmo Įsigalėjimą Visame Pasaulyje

Prezidentas Tarsis Su Kongreso Vadais

Prezidentas D. D. Eisenhower planuoja lapkričio 12 ir 13 dienas būti jau sostinėje, Baltajame Name ir ten tartis su kongreso vadais. Abiejų partijų kongreso vadai bus pakviesti pas prezidentą pasitarti dėl įvairių įstatymų leidimo ir kitų klausimų.

Jeigu neįvyks jokių komplikacijų, tai prezidentas iš Washhingtono važiuos į savo farmą tęst gydymąsi, o po Naujų Metų grįš prie savo pareigų. Prezidento sveikata taisosi normaliai.

Saulės Šiluma Jau Šildo Namus

Įvairūs bandymai jau parodė, kad namus galima šildyti su saulės šilima, be jokio kito kūro. Inžinierius George O. G. Lof dabar stato namus Denver, Colo., mieste, kurie turės įrodyti, kad saulės šilima šildomi namai kainuoja nedaugiau kaip ir kitu kūru šildomi namai ir kad dabar Amerikoje jau galima saulės šilima šildyti 13,000,000 namų!

Bandymai su saulės šilima apšildyt namus jau daromi daug metų nuo Massachhusetts iri Arizonos. Šildyti namus saulės šilima galima, bet dar buvi neišspręstas išlaidų klausimas. Toks namų šildymas turi būti netik tiek pat geras ir patogus, bet neturi būti brangesnis, kaip šildant namus kitu kūru. Tas klausimas dabar ir esąs jau išpręstas.

Moroko senasis Sultonas Grįžta

Prancūzų vyriausybė sutiko, kad senasis, 1953 metais pašalintas nuo sosto Moroko sultonas Ben Youssef, grįžtų vėl į savo sostą. Sultonas dabar yra Paryžiuje, kur jis buvo atgabentas iš Madagaskaro "tremties". Iš Paryžiaus sultonas vyks į Rabatą, Moroko sostinę lapkričio 18 d.

Praucūzai mano, kad susitaikius su senuoju sultonu galima bus prieiti taikos Moroko protektorate, ten sudaryti iš visų grupių naują vyriausybe ir su ja susitarti dėl tolimesnių Prancūzijos ir Moroko santykių.

Sutarimas dėl sultono prisidės prie Moroko nuramimo. Bent taip laukiama.

Derybos Ženevoj tarp keturių didžiųjų buvo pertrauktos savaitgaliui. Molotovas išvyko į Maskvą dalyvauti bolševikų perversmo minėjimo iškilmėse (lapkričio 7), o Amerikos valstybės sekretorius lankėsi Vienoje ir dalyvavo ten atstatytos operos atidaryme, o paskui buvo nuvykęs tartis su Jugoslavijos diktatoriu Tito.

Pereitos savaitės derybos parodė, kad dėl vokiško klausimo su Rusija nėra jokios vilties susitarti. Rusija sutiktų sujungti visą Vokietiją į vieną valstybę, jei bolševikai galėtų tą suvienytą Vokietiją subolševikinti. Vakarai su tuo nenori sutikti ir siūlo 1956 m. rugsėjo men. daryti laisvus rinkimus visoj Vokietijoj, bet rusai laisvų rinkimų bijo ir nesutiks leisti, kad vokiečiai laisvai pasisakytų, kokios vyriausybės jie nori.

Amerikos valstybės sekretorius bandė įrodyti Molotovui, kad jis nesilaiko "Ženevos dvasios" ir vyriausybių galvų susitarimo, padaryto liepos mėnesį, bet Molotovas ir "Ženevos dvasią" ir liepos mėnesio susitarimą aiškina savaip ir tuo klausimu nesusikalbėta.

John Foster Dulles Jugoslavijoj susitarė su diktatoriu Tito, kad Rusijos pavergtieji kraštai (satelitai) turėtų atgauti teisę patys spręsti savo reikalus be kitų valstybių Rusijos kišimosi, bet dėl kitų klausimų jokio susitarimo ir ten nepriėita, ar gal neskelbiama.

Ženevos derybose oficiąliai nekalbama apie Viduriniųjų Rytų įtemptą padėtį, kur gresia iškilti karas tarp žydų ir arabų. Bet tas klausimas dabar yra pirmoje vietoje visų diplomatų galvose. Sovietų bloko kišimasis į žydų-arabų ginčą ir pardavinėjimas ginklų arabams pažadino Ameriką ir kitus Vakarų kraštus iš Ženevos snaudulio ir parodė, kad rusai, juo jie daugiau šypsosi, juo daugiau šunybiu jie rengiasi daryti.

Minint bolševikų perversmo sukaktuves Maskvoje iškilmingame mitinge Didžiajame teatre kalbėjo Lazaris Kaganovič ir tvirtino, kad dar šiame šimtmetyje visas pasaulis bus bolševikiškas, nes bolševizmo idėjos keliauja "be vizų ir be pirštų nuospaudu" ir užkariauja vis dar daugiau žmonių. Kaganovič sako, kad tų idėjų nei eksportuoti nereikia, jos pačios užkrečia žmonių galvas.

Lietuviškas bendradarbiavimas

Prieš porą savaičių šioje vietoje rašėme apie lietuvių tautininkų pastatytas sąlygas jų bendradarbiavimui. VLIK'e. Užsiminėme apie jų reikalavimą neliesti praeities ir visiems susitarus apsirgti amnezijos (ne amnestijos, kaip per korektūros klaidą buvo pasakyta) liga.

Tautininkai stato ir daugiau reikalavimų. Pavyzdžiui, jie nori, kad

"Bendroje veikloje dalyvauti apsisprendusieji visuomeniniai-politiniai susigrupavimai turi atsisakyti nuo pretenzijos kvestijonuoti kitų tos veiklos tikslą pripažįstančių bei remiančių priimtinumą. Skirtingi keliai praeityje ar skirtingi samprotavimai dėl ateities gali būti svarstomi bei ginčijami tik šalia bendrosios veiklos, bet ne toje pačioje, apribotoje tik siekimu atstatyti normalų Lietuvos valstybės veikimą."

Išvertus tą veltą posmą į paprastą kalbą, reiškia, kad norintieji bendrą darbą dirbti turi atsisakyti teisės žiūrėti, su kuo jie į bendrą darbą dedasi. Jei žinomas arkliavagis ar politinis šarlatanas pasakys, jog jis irgi siekia "atstatyti normalų Lietuvos valstybės veikimą," tai jam prašom į dantis nežiūrėti ir jo tinkamumą "nekvestijonuoti."

Nei tautininkai patys, nei kitos politinės organizacijos tokio reikalavimo "nežiūrėti į dantis" negalėtų priimti, o jei tautininkai tokį reikalavimą stato, tai tik turėdami tikslo įšmugeliuoti į bendrąjį darbą savo pagalbines organizacijas, kaip voldemarininkus (nacionalistus) ir "rezistencinę santarvę," o gal ir dar ką nors.

Bendras darbas yra galimas tik tarp organizacijų, kurios sutaria dėl bendro darbo tikslų ir dėl to darbo būdų. Jei, pavyzdžiui, viena politinė grupė bendrame darbe sugalvos kurti šalia bendro iždo ("Tautos Fondo") savo privatų iždą (kokį nors "Nepriklausomybės Fondą"), tai toki organizacija pati save pastato už bendro darbo ribų, nes ji tą bendrą darbą ardo. Taip pat gali kilti abejonių ir dėl kai kurių kandidatų į bendrą darbą politinių tikslų. Lietuviai, tiek senieji išeiviai tiek ir naujieji politiniai emigrantai, siekia atstatyti nepriklausomą, demokratišką Lietuvą. Tai kaip dirbti bendrą darbą su žmonėmis, kurie praeityje Lietuvos demokratiją niekino, o demokratus persekiojo? Arba kaip žiūrėti į žmones, kurie peršasi į bendrą darbą, bet visiškai neslepia, kad jų tikslas yra autoritarinė, diktatoriaus ir jo pakalikų valdoma Lietuva? Arba vėl, kaip dėtis į bendrą darbą su tokia "rezistencine santarve," kuri garsiai skelbiasi, kad ji nesanti politinė partija ir tik dedanti savo buvimo pagrindan Lietuvos valstybės "tęstinumo" ir S. Lozoraičio pripažinimą? Toks padaras yra nesusitupėjusių ar visas partijas perėjusių žmonių susibūrimas, kuriam politinės organizacijos vardas netinka. O VLIK'as yra juk pasimojęs dirbti politinį darbą ir todėl tik politines organizacijas gali jungti.

Lietuvoje buvo kelios politinės organizacijos, kurios pilniausiai išreikšdavo Lietuvos visuomenės pažiūras ir siekimus. Tos tradicinės pagrindinės organizacijos buvo: krikščionys demokratai, liaudininkai, socialdemokratai. Šalia jų bandė išsikovoti sau gyvavimo teisę tautininkai (ypaš išaugę diktatūros metais valdžios bizūno ir lito pagalba), ūkininkų partija ir gal dar kokios smulkesnės politinės grupės. Pridėjus prie tų pagrindinių grupių tautinių mažumų politinius susigrupavimus ir Rusijos agentūrą—komunistų partiją, turėsime pilną Lietuvos politinį gyvenimo vaizdą. Deja, politinio šmugelio tikslu krikščionys demokratai pasidalijo į kelias grupes ir dar šiandiena šmėkliojasi su savo "filijomis", nors seniai būtų laikas jiems atsisakyti nuo tokio aiškiai permatomo akių muilinimo ir veikti vienoje politinėje grupėje.

Dėl Lietuvoje buvusios per 13 metų diktatūros ir paskui dėl karo sąlygų ten vokiškoj okupacijoj buvo pridygę visokių politinių organizacijų, kurios ant greitųjų griebėsi bet kokio vardo ir ką tai veikė, bet dabar matome, kad visi tokie nesveikų sąlygų politiniai grybai nyksta, ar jungiasi prie tradicinių organizacijų. Tai yra normalus dalykas. Tų lietuviškų politinių organizacijų bendradarbiavimas kovoje dėl Lietuvos nepriklausomybės atgavimo ir yra reikalingas.

Tautininkų minimą "valstybės tęstinumo pripažinimą" paliesime kita proga.

Apžvalga

Vienpartiniai rinkimai Ženevos derybose

Ženevoje užsienių reikalų ministeriai kalba apie "saugumą" ir Vokietijos "suvienijimą." Bekalbant apie Vokietijos suvienijimą iškilo klausimas "laisvų rinkimų." Tačiau didžiųjų galvų buvo sutarta liepos mėnesį, kad Vokietijos suvienijimas turi įvykti per laisvus rinkmus.

Bet kas yra "laisvi rinkimai?" Molotovas aiškino, kad Rusijoj yra laisvi rinkimai, kur išstatomas tiktai vienas kandidatų sąrašas ir balsuotojai gali išrinkti tik tuos kandidatus, kurie yra išstatyti. Molotovas sakė, kad nereikia tokių rinkimų niekinti, nes dėka tokiems rinkimams Rusija turi pastoviausią valdžią pasaulyje...

Didieji Vakarų ministeriai net išsižiojo, kai išgirdo tokį Molotovo pasigyrimą. Vakarų žmonės stačiai nesupranta, kaip galima vadinti laisvais rinkimais tokią rinkimų komediją, kur žmonės neturi galimybės pasirinkti iš kelių laisvai išstatytų kandidatų vieną, kurį jie nori, bet turi balsuoti už valdžios pastatytą vienintelį kandidatą, ar vienintelį kandidatų sąrašą.

Bet Molotovas visvien laikėsi savo nuomonės, kad vienpartiniai rinkimai, su vienu kandidatų sąrašu yra visai geras dalykas ir niekas jo neįtikino, kad tokie rinkimai yra apgaulė, begėdiškiausia diktatūra, žmonių valios prievartavimas.

Molotovo ir panašių žmonių niekas ir neįtikins, nes tik dėka suktiems vienpartiniams rinkimams tokie Molotovai ir panašūs fašistiški ir bolševikiški diktatoriai laikosi valdžioje. Duok Rusijos žmonėms teisę laisvai statyti kandidatus ir balsuoti, už ką jie nori, Molotovas išlėks iš valdžios. Bet kai patys Molotovai išstato kandidatus ir išstato tik savo diktatūros šalininkus ir savo partijos žmones, jie yra tikri, kad rinkimai jų nenuvers.

Ginčas Ženevoje gali tęstis ilgai. Molotovas pasiliks prie savo pažiūros, o Vakarų žmonės turi pasilikti prie savo pažiūrų. Klausimas tik yra, kaip susikalbėti su rusais, kurie tiems patiems žodžiams priduoda visai kitokią reikšmę?

SUGRĮŽO MOROKO SULTONAS

Sėdi sultonas Sidi Mohammed ben Youssef, kurį prancūzai buvo privertę apleisti savo sostą. Dabar jis sugrįžo į Prancūziją ir neabejotina, kad vėl atsisės į savo senąją kėdę. Su juo yra 2 sūnūs ir 3 dukterys (iso jis turi keturias dukteris).

Iš Tolimųjų Hawajų

Dėdė Samas jiems atmokėjo

Pereitą sykį mes kalbėjome, kaip japonai iš pasalų užpuolė Hawajus, sudaužė Amerikos pietvakariniam šone apsaugos tvirtovę Pearl Harbor ir išžudė tūkstančius nekaltų žmonių. Kam jie taip darė? Kodėl oficialiai nepaskelbė Amerikai karo? Kokie buvo japonų tikslai ir siekiai?

Kad tinkamai atsakyti į tuos klausimus reik susipažinti su Japonijos ekonominėmis, politinėmis ir kasdieninio gyvenimo sąlygomis. Japonija savo geografinėse rybose negali išgyventi, neturi išteklių išmaitinti žmones, neturi iki valiai žaliavų industrijai palaikyti ir todėl negali pakelti bendrą savo tautos gyvenimo lygį. Šitie ekonominiai trūkumai vertė japonus sukti galvas, kaip pragyventi šiandien ir kaip užtikrinti sau sotesnį rytojų. Tas reikalas juos privertė lavintis, tobulintis ir būti apsukriais.

Išmaitinti savo tautai jiems reikėjo nuolatos ieškoti naujų rinkų, gi jas suradus, laisvos prekybos sąlygose labai brangiai atsiėjo įsigyti ir parsigabenti gyvenimui reikalingiausi reikmenys. Būdami apsukrūs, jie priėjo išvados ir pasirinko labai kreivą kelią: Pulti kaimynines tautas, grobti, plėšti jų turtą, pavergti žmones ir tuo būdu užtikrinti sau gerą gyvenimą.

Jis priėjo tokios išvados labai seniai, dar 1895 m., kai užpuolė Kiniją, užgrobė Formozą ir pavergė tos salos žmones. Per dešimts metų po to japonai virškino Kinijos lobį ir ruošėsi naujiems puolimams.

1905 m. dėl Korėjos ginčo susikirto su rusais, (tame kare nemažai žuvo ir lietuvių). To karo pasėkoje, japonai įkėlė koją Mandžurijon, sąlyginiai pasigrobė Kwantungo teritoriją, pietinę Sachaliną ir paėmė savo kontrolėn Pietų Mandžurijos geležkelį. Čia laimėta labai daug, didelis lobis ir labai gardus kąsnis, kurį virškino per sekamus penkis metus ir nerimo savo kailyje.

1910 m. be didelių pastangų užgrobė ir pavergė Korėją. Per kitus penkis metus jau be perstojimo sotinosi Pacifiko vandenyse, kur randasi daug salų, nors menkai bet visgi apgyventų.

1914 metais suliepsnojo pirmasis pasaulinis karas. Sekamais, 1915 metais Aliantams pasisekė prikalbinti Japoniją dėtis į karą prieš Vokietiją. Bet naudos iš japonų dalyvavimo tame kare Aliantai turėjo labai mažai. Japonai pasitenkino užkariaudami vokiečių salas Pacifike ir paimdami savo globon vokiečių koloniją Kinijoj.

Po pirmojo karo Japonija buvo Tautų Sąjungoj, bet ji pirmoji pradėjo Tautų Sąjungos principus mindžioti po kojomis. 1932 metais japonai užkariavo Mandžuriją, o kai Tautų Sąjunga bandė ištirti padėtį Mandžurijoj, Japonija Tautų Sąjungą apleido. 1936 metais Japonija jau tarėsi su hitlerine Vokietija ir fašistine Italija dėl pasaulio pasidalijimo ir jau 1937 metais įsikūrė garsioji "ašis", kuri jungė Berlyną, Tokijo ir Romą. Tuoj Japonija pradėjo karą prieš Kiniją ir bandė visą tą milžinišką kraštą padaryti savo kolonija. Tam karui beinant iškilo antrasis pasaulinis karas.

Pagal "ašies" planus Hitleris turėjo šturmuoti Europą, Mussolini pasiėmė nepakeliamą naštą sudoroti Vidužemių jūros pakraščius, o Japonija pasimojo užkariauti Tolimuosius Rytus. Viši trys banditai tikėjosi kada nors susitikti Washingtone kruvinoj puotoj.

Japonai labai gerai žinojo, kad jie negalės savo kojos įkelti į Los Angeles arba San Francisco, pirm negu jie nesudaužys Pearl Harbor. Jie taipgi žinojo, kad, oficialiai paskelbus Amerikai karą, jie negalės prieiti nė artyn prie Pearl Harbor. Todėl jie iš pasalų puolė Hawajus ir taip čia žudė nekaltus žmones.

Savaime skverbiasi mintis, kodėl Pearl Harbor sargyba nebudėjo, kodėl nesiginta? Lengva pasakyti, bet netaip jau lengva padaryti. Visų pirma reik atminti, kad tarp Amerikos ir Japonijos santykiai nors ir įtempti, bet visgi buvo normalūs. Amerikos ambasadorius Joseph Grew buvo Tokijoj, o japonų diplomatai Washingtone ir dargi tarėsi su prezidentu Rooseveltu ir neva vedė derybas. Tose derybose japonai reikalavo, kad Amerika nekliudytų jiems veržtis į svetimus kraštus (Kiniją), kad Amerika laikytųsi neutraliai, kad su japonais darytų didelį biznį,—jiems duotų ligvaliai naftos ir kuodaugiausiai geležies.

Pagaliaus, gruodžio 7 d., 1941 m., tai buvo ramus nedeldienio rytas, užpuolimas įvyko. Užpuolimas įvyko staiga. Giedrusis dangus aptemo ir pradėjo kristi ne lietus, ne ledai, bet pasipylė plienas ir ugnis. Žmonės papluko kraujuose. Kiekvienam iš pasalų užkluptam nelengva susivokti ir gintis. O betgi mūsų kariai kiek galėdami gynėsi.

Iš syk kone valandą laiko buvo panika, bet antrą puolimo valandą jau pradėjo japonų lėktuvai kristi į jūrą ir ant žemės. Užpuolikai pamatę, kad bus riestai, pasitraukė tik jau nevisi. Japonų nuostoliai: žuvo ar paimta nelaisvėn arti 100 karių ir vienas leitenantas; numušta 29 lėktuvai ir nuskandyti 5 submarinai.

Po Pearl Harbor Hawajų žmonės labiausiai troško ir reikalavo iš Amerikos tik vieno dalyko,—atkeršyti japonams.

Hawajų padangė nušvito džiaugsmu tik po to, kai rugpiūčio 6 d., 1945 m., Dėdė Samas nuskrido Japonijon ir paleido vieną didelį kiaušinį Hiroshimos mieste, kuris turėjo apie 500,000 gyventojų. Ten viskas virto pelenais ir tuose pelenuose tapo paladota imperiatoriaus Hirohito svajonės puotauti su Hitleriu ir Musoliniu Washingtone.

Už ramių žmonių nekaltai pralietą kraują Hawajuose Dėdė Samas jiems atmokėjo su kaupu. Bet pirmiau negu užtarnautas kerštas vykdyta, buvo duota per tris sykius pasarga—"Pasiduokit arba būsit sunaikinti." Atominė bomba nukrito, Hiroshimos miestas sunaikintas, bet japonai dar laikėsi, dar nepasidavė. Tik po to, kai už dviejų dienų antra atominė bomba nukrito Nagasaki mieste, tuomet Japonijos imperija ištižo.

A. Jenkins

Kas Savaitė

"Panašumas Galvojime"

Keturi didieji Ženevoje ieško "Ženevos dvasios", bet jos nesuranda. Bet kol kas jokio susitarimo keturi ministeriai nepriėjo. Europos saugumas ir Vokietijos suvienijimas aiškiai paliks kitiems metams, kada didieji vėl planuoja susitikti ir ieškoti "Ženevos dvasios." Paliks ateičiai ir nusiginklavimo klausimas, kuris rišasi ir su Europos saugumu ir dar labiau su pasitikėjimu, kurio tarp keturių didžiųjų nėra.

Bet negi pasakysi derybų eigoje, kad derybos nepasisekė. Toks prisipažinimas būtų lygus pasakymui, kad Ženevos dvasia buvo tik muilo burbulas. Toks prisipažinimas būtų antausis ir tiems patiems didiesiems vyriausybių galvoms, kurie liepos mėnesį Ženevoje šypsojosi iki ausų ir tarėsi pakeitę atmosferą....

Ypač didelis optimistas Ženevoje pasirodė valstybės sekretorius John Foster Dulles. Jis sakosi pastebėjęs "panašumą galvojime" tarp rusų ir jo paties dėl Europos saugumo.

Rodos, jei yra "panašumas galvojime", tai turėtų būti ir panašumas veiksmuose. Tai kodėl negalima susitarti?

Tą klausimą John Foster Dulles neatsakė. Ir kam čia aiškinti. Svarbu, kad žmonės ir toliau lauktų taikos ir gerbūvio, ypač kad jau jaučiasi rinkimų nuotaikos ir svarbu balsuotojus užliuliuoti taikiomis pasakomis.

Amerikos valstybės sekretorius turi nepaprastą talentą keisti savo žodžius ir "galvojimą" pagal laiko ir aplinkos pareikalavimą. Jis pradėjo nuo "vadavimo" ir dabar (šiuo tarpu) baigė "panašumu galvojime" su drumzlinu bolševizmu dėl Europos saugumo...

Ben Gurion

Izraelio vyriausybės priešakyje vėl stoja Ben Gurion., vadovavęs naujai Izraelio valstybei per pirmuosius jos kūrimosi ir kovų metus. Savo pirmame pasisakyme Ben Gurion siūlė susitikti su arabų valstybių vadais ir tartis su jais dėl taikos. Bet kartu su tuo siūlymu Izraelio kariuomenė vis dažniau ir vis didesnėmis jėgomis susikerta su arabais, ypač su Egiptu.

Viduriniuose Rytuose senas žydų-arabų skaudulys vėl tvinksta ir kasdien gali pratrūkti krauju. Nei arabai nei žydai nemano, kad santykiai tarp naujosios žydų valstybės ir arabų išsispręs taikiai ir nusistovės, kaip jie dabar yra. Maskva nutarė į tą tvinkstantį skaudulį įdurti ir pavedė Čechoslovakijai statyti ginklus arabams. Rusijos diktatoriai mano sukurti gaisrą Viduriniuose Rytuose, o kur kraujas liejasi, ten rusiškos hienos tikisi irgi pasinaudoti.

Stalinas padegė didįjį pasaulio gaisrą savo susitarimu su Hitleriu, o Stalino palikonys eina "tėvo vado ir mokytojo" pėdomis Izraelio ir arabų santykiuose.

Kiek Tas Kainuoos?

Valstybės sekretorius lapkričio 1 d. iš Ženevos buvo nuskridęs į Madridą tartis su Ispanijos vyriausybe kokiais tai klausimais, apie kuriuos nepranešama. Valstybės sekretorius virš pusantros valandos kalbėjosi ir su diktatoriu Franko.

Po pasitarimų buvo paskelbta, kad "širdingas bendradarbiavimas" tarp Ispanijos ir Amerikos bus tęsiamas ir toliau. Bet kiek tas kainuos, to dar neskelbia.

Kad "širdingas bendradarbiavimas," Ispanijos atsitikime, remiasi skambiu doleriu, nėra jokios abejonės, o Amerikai tas bendradarbiavimas reiškia papildomas karo bazes tam atsitikimui, jei bazės Prancūzijoj ar Moroke pasirodytų neužtenkamos ar nesaugios. Ispanija jau kuris laikas prašo ir reikalauja, kad Amerika duotų jai daugiau dolerių jos ūkiui stiprinti, o Amerika galvoja ar nebūtų verta ten išplėsti karo bazes. Toks yra to skelbiamo "širdingumo" pagrindas.

Generalisimo Franko, kuris per karą laukė, kada vokiečių bomberiai daužys New Yorko dangoraižius, dabar "širdingai" naudoja Amerikos dolerius.

Aplankius Franko vieną savaitę, valstybės sekretorus pereitą savaitgalį skyrė lankymui diktatoriaus Tito., Jugoslavijoj. Ten irgi viskas suksis apie klausimą kiek tas kainuos.

Jugoslavijos Tito jau yra gavęs iš Amerikos už 500 milijonų dolerių kariškos pagalbos ir už daugiau kaip 500 milionų dolerių ekonominės pagalbos. Bet jam reikia daugiau.

Jugoslavijos atsitikime apie "širdingumą" galima kalbėti dar atsargiau, negu santykiuose su Ispanija. Tito, rusų bolševikų seniau apšauktas "šnipu" ir panašiais vardais, dabar flirtuoja su Chruščiovu ir niekas nėra tikras, ką ir už kiek jis parduos ar išduos.

Karalaitė Netekęs

Anglijos karalienės sesuo Margaret, jau 25 metu mergaitė, paskelbė, kad ji pareigą stato aukščiau už meile ir netekės už aviacijos karininko Peter Townsend.

Kas tai per pareiga, kuri reikalauja paaukoti meilę? Nagi, anglikonų bažnyčia, kaip ir Romos bažnyčia, kreivai žiūri į išskyras, o P. Townsend yra persiskyręs su pirmąja žmona. Paklusnybė kunigams buvo viena "pareiga". Kita pareiga yra, tur būt, karališkam sostui. Jei karalaitė būtų ištekėjusi už prasčioko, tai ji būtų turėjusi atsisakyti nuo visokių teisių į sostą, kurs jai ir taip neteks, o toks atsisakymas būtų, tur būt, priešingas pareigai.

Atlikus pareigą jaunai mergaitei lieka laukti mėlynkraujo jaunikio, arba senmergauti karališkoj puikybėj vienišai.

J. D.

KAS NIEKO NEVEIKIA TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RADO TAS DUONOS NEPRAŠO

Mississippi pakrantėse

E. ST. LOUIS, ILL.

Vyrų klube buvo "linksma"

Po vasaros karščių ir čionykštis jaunimas bei senimas pradėjo krutėti. Rugsėjo 16 d. Vyrų Klubas parapijos salėj surengė šokius, buvo ir laimėjimų traukimas. Pradžioje viskas buvo gerai, visi buvo geros nuotaikos, bet pabaiga buvo perdaug "linksma". Mat, senas ateivis Frank Beržinis naują ateivį Juozą Saladžių "bekrikštydamas" taip prakirto jam antakį, kad reikėjo vežti pas gydytoją. Abu buvo girti.

Čia ir kunigai kitaip mokina

Rugsėjo 23 d. Panelės Švenčiausios Nekalto Prasidėjimo parapija prie bažnyčios surengė jomarką (bazarą).

Jame buvo visokių priemonių pinigams išvilioti. Mūsų dvasos vadai vaikščiodami ragino savo parapijonis "nesnausti." Mat, čia ir gembleriavimas ir girtavimas ėjo Dievo garbei. Juk statome naują bažnyčią, kuri kaštuos arti 200 tūkstančių dolerių. Taigi pinigai reikalingi.

Mūsų klebonas Antanas Deksnys ir jo padėjėjas Jonas Gasiūnas yra geri vyrai. Jie savo parapijonių nebaudžia už girtavimą. Aš atsimenu, kaip kiti kunigai Lietuvoj prakeikdavo tuos, kurie geria. Ypač tėvas Andžulis Mariampolėj sakydamas pamokslus jų negailėdavo ir gązdindavo, kad tie, kurie gyvi būdami geria tą "tručizną," po mirties pekloje gers verdančią smalą. Tada girtuokliavimas buvo didelė nuodėmė.

Ir aš tada gailėjausi savo dūšelės, kad jai kaušu pils į gerklę verdančią smalą. Pekliškoj knygoj net mačiau, kaip ta operacija atliekama: Vieni velniai laiko dūšią, o kiti su kaušu pila.

Taip buvo ten, o čia patys kunigai paragina gerti. Tas turi reikšti, kad dabar gerti svaigiuosius gėrimus nebėra nuodėmė. Matyti, Dievas pakeitė savo įstatymus, o gal pekloje velniai pritrūko smalos, nes šiandien ją naudoja visokiems reikalams—pila ant kelių, stogų ir tt.

Turime du rūsius

Mūsų parapija turi du rūsius. Vienas nuo antro tik 40 pėdų atstume. Viename yra Dievo maldos namai. Čia mes savo sielas stipriname. Dabar ant to rūsio statome naują bažnyčią.

Antrame rūsyje yra parapijos salė. Ji nėra didelė, bet turi ir sceną, yra papuošta gražiais Vilniaus vaizdais. Tai Stasio Grigoravičiaus darbas. Čia vyksta mūsų parengimai, susirinkimai, čia mes geriam, šokam ir dainuojam ir ant scenos pakrypuojam, bet perdaug "laisvės" neturime, nes viršuje yra pradžios mokykla ir vienuolių gyvenamosios patalpos. Vienuolės triūkšmo nemėgsta.

Audra buvo ir čia

Spalio 6 d. 5 val p. p. praėjo smarkus viesulas su lietumi ir padarė nemažų nuostolių išversdamas daug medžių, nutraukdamas elektros laidus, nudraskydamas stogus, nuversdamas kaminus ir tt.

Nukentėjo ir daktaro A. Čerškaus namų kaminai ir stogas.

Dievo Paukštelis

Žuvo Stasiulis

Rugsėjo 5 d. Andrius Stasiulis, gyvenęs 1812 Washington Park, su šeima ir Albinu Sakalausku važiavo pasivažinėti. Matyti, pergreitai važiuodamas senuoju Lincoln keliu, Stasiulis nebesuvaldė mašinos ir trenkė į telefono stulpą. Stasiuliui buvo sulaužyta krūtinė, trenkta galva. Nuvežtas į ligoninę, jis po 2 dienų mirė. Jo žmonai sulaužyta koja, jos motina Andrijaitienė sutrenkta, sužalota. Ir jos be sąmonės buvo nuvežtos į ligoninę, ir dabar baigia sveikti. Vaikai ir Sakalauskas visai nenukentėjo.

Rugsėjo 11 d. velionies kūnas buvo palaidotas Colensville šv. Kryžiaus liuteronų kapinėse. Mat, Colensville gyvena velionies dėdė ir jis, atvykęs į šį kraštą, ten kurį laiką gyveno.

Laidotuvės buvo labai gražios, į kapus palydėjo apie 70 žmonių. Laidotuvių dalyviai vaišių buvo pakviesti į velionies namus. Laidotuvėmis rūpinosi velionies dėdė ir jo žmonos brolis Albertas Andrijaitis.

Velionis į šį kraštą atvyko tik prieš 4 metus. Prieš metus vedė Gretą Andrijaitytę, pernai įsigijo namą, kuriame jau buvo gražiai įsikūręs. Jis buvo ramus žmogus, skaitė "Naujienas," buvo kilęs nuo Tauragės.

Ilsėkis, Andriau, ramiai Colensville kalnelyje, o jo jaunai žmonai ir giminėms reiškiu širdingą užuojautą.

A. V.

PATARTINA VISIEMS ĮSIGYTI

NAUJA VALGIU KNYGA

Su Tarptautine Virtuve, su Stalo Etiketu ir Kitomis Informacijomis

kurią paruošė ilgametė "Keleivio" Moterų Skyriaus vedėja M. Michelsonienė. Knygoje sudėta apie pustrečio šimto įvairių receptų kaip gaminti įvairiausius valgius iš mėsos, žuvies, kiaušinių, kaip kepti įvairius pyragus ir ruošti gėrimus. Knygoje įdėta visokių naudingų patarimų apie virtuvės saikus, apie vitaminus, apie stalo etiketą ir panašius dalykus. Knygoje yra skyrius "tarptautinė virtuvė," kur paduodama apie šimtą įvairių tautų mėgiamiausių valgių. "Nauja Valgių Knyga" turi 136 puslapius. Ji parašyta aiškiai, visiems suprantama kalba. Jos kaina $1.25. Užsakymus jau dabar priimam. Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway -:- So. Boston 27, Mass.

STASYS ir MARGARETA MICHELSONAI

Jie kartu su daktaru A. Kapočiu ir jo žmona apvažiavo visą Ameriką ir šiemis dienomis kupini įspūdžių grįžo į Bostoną. Savo įspūdžiais jie vėliau pasidalins su "Keleivio" skaitytojais.

CORINTH, MISS.

Įspūdžių žiupsnelis

Rašau iš magnolijos valstijos—Mississippi. Pradėsiu dar Lietuvoj išmoktais poeto žodžiais:

"Kad aš mokėčiau kaip tie ponai plunksną vedžioti,
Vai didį, didį dainelių spiečių aš paleist galėčiau."

Taip ir aš, jei mokėčiau gerai rašyti, tai daug daug galėčiau parašyti.

Mano gyvenimas šiais metais yra tikrai audringas. Baisios audros bangos atskyrė mane nuo mano mylimo gyvenimo draugo ir paliko mane ūkanotoj padangėj vieną, liūdesio prislėgtą.

Vos šviesa vėl pasirodė padangėj, atėjo kita audra ir parbloškė mano ir mano sesers Marijos Ališauskienės mylimą brolį Andriejų Gurevičių, kuris gyveno Hartford, Conn., ir paliko taip pat liūdinčią žmoną Oną. Ir vėl naujas liūdesis ir nauji širdies skausmai . . .

Nebegalėdama viso to pakelti sumaniau vykti į pietus pas savo mylimą sūnų Vincentą, manydama pabėgti nuo visų skausmų. Bet apsivyliau. Pasirodo kad mano liūdnos mintys skrenda greičiau negu plieninis oro paukštis, kuris mane nunešė į pietus.

Esu pietuose, bet negaliu pamiršti tos vietos, kurioje išgyvenau per 40 metų, kurioje sukūriau šeimyninį gyvenimą, išauginau vienintelį sūnų tikrai lietuviškos dvasios. Kaip man malonu, kad ir dabar galiu su juo lietuviškai pasikalbėti.

Praeitais metais aš čia važiavau traukiniu ir grįžau autobusu kitu keliu. Šiemet skridau lėktuvu. Taigi kelionė buvo vis kitomis vietomis.

Skrendant diena buvo labai saulėta. Iš viršaus aiškiai buvo matyti visa gamta išsipuošusi rudens įvairiaspalviais rūbais. Protarpiais mūsų paukštis iškildavo virš debesų ir mes, pamatę saulės apšviestus debesis, negalėdavome atsigrožėti jais.

Memphis, Tenn., aerodrome manęs laukė mano sūnus Vincentas. Pasisveikinę sėdome į jo 1952 metų Buick Roadmaster ir išvažiavome į Corinth, Miss., kame mano sūnus dirba radijo stotyje.

Kelio buvo apie 90 mylių. Laukai, kiek akis užmato, baltavo, nes čia auginama medvilnė.

Retai tesimatė geresni pastatai. Vis bakūžės, kuriose gyvena darbo žmonės. Čia darbininkai skurdžiai gyvena, nes jų uždarbiai maži, o viskas brangu, išskyrus valgomuosius dalykus.

Važinėjau Mississippi, Tenneessee, Arkansas ir Alabama valstijose. Visur skurdas. Atrodo, kad mūsų žurnalistams nėra ko važinėtis į tolimus kraštus ir ten vargo ieškoti, nes jo daug gali pamatyti ir mūsų pietinėse valstijose.

Atsimenu, Lietuvoj vaikštinėjome basi po gražius laukus, ir pievas, kur žydėjo milijonai gėlių ir jų kvapsnį vėjai nešiojo toli į visas puses. O čia, šioje aukso šalyje, nuskurę, basi vaikščioja ne po žydinčius laukus ir pievas, bet po raistus ir džiungles.

Oras čia gražus: saulėtos dienos, žvaigždėtos, šiltos naktys. Spalio pabaigoje manau sugrįšiu į Worcesterį.

Aš ir sūnus siunčiame keleiviečiams geriausių linkėjimų.

Agota J. Motiejaitienė

ONA MIKULSKIENĖ

Ji yra Čiurlionio ansamblio kanklių vadovė, šiais metais minint 20 metų kankliavimo sukaktį. Ji yra vienintelė ansamblio narė, nepraleidusi nei vieno koncerto, kurių buvo per 600. Jos kanklininkes skambins lapkričio 12 d. Bostone.

ALD. RAULINAITIENĖ

Ji vadovauja Čiurlionio ansamblio tautinių šokių šokėjams, kurie lapkričio 12 d. šoks Bostone.

DETROIT, MICH.

Iš socialdemokratų veiklos

LSS 116 kuopa spalio 2 d. susirinkime kuopos valdyba ir rugpiūčio 7 dienos išvykos į Binkevičienės ūkį komisija padarė pranešimus.

Be to buvo paminėta Didžiojo Vilniaus Seimo 50 metų sukaktis ir ta proga prisimintas to Seimo narys ir Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo narys prof. Juozas Kaminskas. Susirinkimas nutarė jį pasveikinti ir pasiuntė jam dovaną $60. Balfui jo rinkliavos proga duota $5. Padėkota visoms šeimininkėms ir visiems, padėjusiems rugpiūčio 7 dienos išvyką rengti. Kitas susirinkimas bus lapkričio 27 dieną.

Kam perdaug, o kam nieko

Automobilių pramonės centre—Detroite vieni dirba net po 10 valandų per savaitę, o kiti vaikšto apie fabrikus ir laukia, kada gaus darbo.

Miestas pasikeitė

Kas yra čia gyvenęs prieš 15 ar 20 metų, tas dabar atvykęs nebepažintų miesto. Jam tektų pasiimti žemėlapį ir jo pagalba ieškoti norimos vietos. Seni namai daug kur nugriauti, pastatyti ir statomi nauji, gatvės platinamos, tolimo susisiekimo keliai vedami per miestą skersai ir išilgai.

M. L. B.

Prisimink tuos, kurie viską prarado ir nieko nebeturi. Aukok varge esantiems.

Skaudu motinai, kai kūdikis prašo duonos, kurios ji neturi. Padėk jai, aukok Balfui.

Worcesterio naujienos

Gauna laiškų

Pastaruoju laiku vietos lietuviai gauna daugiau laiškų iš Lietuvos. Skaičiau vieną platų laišką iš Švenčionių apylinkės. Jame rašoma: "Mielas broli, atitarnavęs kariuomenėj grįžau į savo kraštą, tačiau nieko neturiu, be rubaškos ir milinės."

Tai buvusio pavyzdingo ūkininko sūnus, kuris šiandien rašo, "turim vieną paršiuką ir karvutę."

Prisimena, kad jiems labai reikalingi streptomicino vaistai.

Taigi, gerus ūkininkus kacapai padarė elgetomis. Tai bent rojus!

Moterų pokylis

Spalio 29 d. Moterų Klubas ir choras Piliečių Klubo salėj savo narėms surengė pokylį. Aš įkišęs galvą pažiūrėti, ką jos ten veikia, pamačiau pilną salę gražiai pasipuošusių ponių, ir pamaniau, kad pasauly nebėra vyrų. Tų ponių ten buvo apie 400, bet nė vieno vyro. Skubiai ir aš daviau kudašių.

Jos turėjo gražią programą: buvo muzikos, dainų, kalbų.

Rado pusgyvį

Spalio 30 d. rytą Main ir Myrtle gatvių kampe rado pusiau gyvą Izidorių Gužį, gyvenusį 46 Madison gatvėj. Nuvežtas į ligoninę Gužys mirė.

Endzelio sukaktis

Senas "Keleivio" skaitytojas, vietos žymus veikėjas Jonas Endzelis minėjo 73 metų sukaktį.

Pasirodys televizijoje

Bostone "The Saxony Lounge" naktiniame klube (prie Park aikštės) geriausia daininninkė yra Evelyn Dudonytė-Aiken. Ji dar 8 metų būdama Worcestery dainuodavo, ypač Vyčių parengimuose.

Kalbama, kad po Naujųjų Metų ji dalyvaus Robert Q. Lewis televizijos programoj.

Ačiū "Keleiviui"

Mano nuoširdūs ačiū "Keleivio" štabui už gražius linkėjimus mano 60 metų amžiaus sukakties proga.

J. Krasinskas

Mokykla dirba

Lietuvių šeštadieninėj mokykloj šiemet dėsto: J. Baškys, kun. J. Steponaitis, B. Sviklienė, L. Orentas, V. Glodas ir J. Rauktys. Veikia 5 skyriai.

Bendruomenės vakarienė

Bendruomenės susiartinimo vakarienė šiemet bus lapkričio 23 d. Maironio parke.

Gera pradžia

Į veteranų išlaikomą Drum Corp įstojo pirmoji naujoji ateivė Genutė Grigaliūnaitė. Sektinas pavyzdys. Orkestras gražiai garsina lietuvių vardą amerikiečių tarpe.

Kas nori išsirašyti "Keleivį" ar jo prenumeratą pratęsti, gali kreiptis į P. Miliauską (48 Menton St., tel. PL 2-2212)

GARDNER, MASS.

Lietuvių Bendrovės susirinkimas

Lietuvių Bendrovės metinis susirinkimas buvo spalio 25 d. Lietuvių Piliečių Klube. Į naująją valdybą išrinkti: pirm. Jonas J. Sargotas, vice-pirm. Gediminas Panevėžys, rašt. Veronika Rimkutė, kasin. Albertas Adomaitis, prot. raštin. Vanda Sherksnis, direktoriai: Vincas Višniauskas, Antanas Daukantas, Juozas Bekeris, Bronius Dopkantas, Jurgis Prunskis ir Aleksas Nakutis.

Po susirinkimo buvo vaišės.

Bendrovė buvo sukurta 1928 metais, buvo nupirktas tikras dumblynas, bet įdėjusi darbo bendrovė dabar turi gražioje ežero pakrantėje poilsio vietą, kuria vasaromis naudojasi šimtai žmonių.

Bendrovės dalininkų yra apie 150, daugiausia šeimų galvos. Tenka pastebėti, kad dauguma valdybos yra iš jaunesniosios kartos. Geistina, kad jaunųjų ko daugiau įstotų, nes senųjų eilės retėja.

Radeckas operuotas

Juozas Radeckas gavo pakelti sunkią operaciją. Linkėtina greičiau pasveikti.

Raižienė laimėjo

Morta Raižienė airių parapijos mugėje laimėjo vieną iš trijų didžiųjų dovanų.

Priešvestuvinis pokylis

K. Vengrutei, kuri išteka už Lashua, buvo suruoštas priešvestuvinis pokylis. Ta proga ji gavo gražių dovanų.

Vytis

WORCESTERIO LIETUVIAI!

Remkite Moderniška Lietuvišką Vaistinę

IDEAL PHARMACY

29 Kelly Square, Worcester, Mass.

Jei jums reikia vaistų, kreipkitės pas registruotą vaistininką, savininką **Vytautą Skrinską.** Jis išpildo medikališkus daktarų receptus ir patarnauja visokiais sveikatos reikalais. Taipgi, vaistai yra pasiunčiami per paštą ir į kitus miestus. Be to, užlaiko geriausios rušies kosmetikos, skutimosi reikmenų, knygų, laikraščių, filmų, saldainių, šaltkošės, riešutų, cigarų, cigarečių ir skanių gėrimų.

VYTAUTAS SKRINSKA

Ideal Pharmacy vaistinės savininkas

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Maik, persižėgnok ir atsiklaupk!

—Tai kas bus?

—Neklausk, kas bus, ale daryk kaip sakau.

—O kodėl negalima paklausti?

—Todėl, kad ir be klausimų viskas aišku. Aišku, kaip ant delno.

—Kas aišku?

—Mūsų Jurgis, vaike, stebuklus daro, tai vot kas aišku!

—Nesapnuok, tėve.

—Ne, Maiki, čia ne sapnas. Galiu pasibažyt. kad ne. Tik pasiskaityk marijavitų "Laivą", o pamatysi, kas dabar darosi. Jau šimtai davatkų pasveiko, ir tai vis per mūsų tautiečio Jurgio užtarimą. Jos dabar rašo gromatas į marijavitų gazietą, kuri vadinasi "Kristaus Karaliaus Laivas," ir siunčia pinigų, kad mūsų Jurgis būtų pripažintas šventuoju. Ar dabar aišku?

—Nelabai, tėve. Aš nesuprantu, apie kokį Jurgį tėvas čia kalbi, ir man neaišku, kokius "stebuklus" jisai daro. Pagaliau, kas yra tie "marijavitai"?

—Marijavitai, vaike, tai tokie kunigai, ką asablyvai služija panai Marijai; Čikagoj jie leidžia savo gazietą.

—Dabar matau, kad tėvas kalbi apie marijonus.

—Jes, Maiki, aš kalbu apie juos.

—Bet kas yra tas Jurgis, tėve?

—Tai yra mūsų arkivyskupas Jurgis Matulevičius, vaike. Nejaugi tu apie jį užmiršai? Teisybė, jis jau miręs, bet pradėjo daryt stebuklus, todėl mes norim, kad šventas tėvas įrašytų jo vardą į visų šventųjų litaniją.

—Bet katalikų bažnyčia, tėve, jau turi vieną šventą Jurgį. Jo diena Lietuvoje švenčiama 23 balandžio, kuomet piemenys pradeda galvijus ganyti.

—Jes, Maiki, aš ir jį žinau. Tai gyvulių patronas. Ale mūsų Jurgis turi būt kitokios stailos šventasis, ba jis buvo arkivyskupas ir dabar jau nebegyvas budamas gydo ligonius.

—O ką jis išgydė?

—Nu, paskaityk "Laivą," tai pats žinosi. Aš visko neatsimenu, ba pavardžių yra prirašyta labai daug. Galiu tik pasakyti, kad kažin kokia E. M-nė iš Vaterburio prisiuntė marijonams $50 ir sako, kad jos maldos prie arkivyskupo Matulevičiaus išsipildė. Kita davatka iš Pittsburko prisiuntė marijonams $10 Matulevičiaus išventinimo bylai. Dar kita prisiuntė jiems net $100 ir sako: "tikiu, kad per arkivyskupo Jurgio užtarimą apturesiu malonę, kurios aš laukiu." Dar kita prisiunčia $10 arkivyskupo bylai ir sako: "prašau pasimelsti už mano motinos sveikatą." Šitokių gromatų su pinigais, Maiki, pilnas "Laivas". Taigi matai, kas darosi.

—Matau, tėve, kad kunigai daro gerą biznį iš arkivyskupo Matulevičiaus reikalo. Tačiau jo "stebuklų" visai nematau. Tėvas nenurodei nei vieno ligonio, kurį jis būtų išgydęs. O jeigu kuris pasimeldęs jam ir būtų pasveikęs, tai visgi tas nereikštų, kad jis pasveiko dėl tos maldos. Juk nevisi ligoniai miršta. Jeigu liga nepavojinga, žmogus pasveiks be jokios maldos o jeigu liga nepagydoma, tai maldomis jos nepašalinsi.

—Nu, jeigu taip, tai pasakyk, Maiki, kodėl marijonai renka aukas arkivyskupo Matulevičiaus įšventinimo bylai?

—Renka todėl, tėve, kad nori pasipinigauti. Bet šitaip išnaudoti lengvatikius yra labai negražus biznis.

—Nu, jeigu taip, tai uskiuzmi, Maik, kad aš liepiau tau žegnotis ir klaupti dėl to biznio.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Prašau siųsti "Keleivį", nes aš dabar nebegaliu jo nusipirkti. Mat, esu ligoninėj, kuri laiko ir senelius už gaunamą senatvės pensiją. Ir nesigailiu, nes čia laisvas gyvenimas: rūkome, dainuojame, kortuojame, turime televiziją, radiją, pianą, šachmatus, muvį. Kas nori, klausosi mišių, bet niekas neverčia poteriauti.

Valgis kaip svečiuose ir guolis gana švarus. Jei nori ir dieną ilsėkis lovoj. Tai turbūt geriau negu bolševikų rojuje.

Su pagarba,

Ant. Kurelaitis
Salisbury, Md.

Vilniaus Seimo išvakarėse

Ką kiti veikia

Praeitą kartą buvo kalbėta, ką Vilniaus Seimo išvakarėse veikė Lietuvos Socialdemokratų Partija, kuri jau buvo sukurta 1896 metais. Be žydų tarpe veikusios "Bundo" organizacijos tai buvo vienintelė į plačiuosius sluogsnius išėjusi partija.

Teisybė, 1902 metais savo programą priėmė ir Demokratų Partija. Apie ją J. Kaminskas šių metų "Darbo" Nr. 2 rašo:

"Kaip bevertintų tuometinę varpininkų-demokratų būklę idėjiniai jų palikuonys, demokratai ir 1905 metais tebuvo inteligentų grupė, dar ne visai išryškinusi savo partijos programą, vis dar vengusi "gatvės" ir nebandžiusi kurti kiek platesnės, į visuomenę įaugusios organizacijos. Tik pačiu paskutiniu momentu, per Didįjį Vilniaus Seimą, ir demokratai susilaukė pagalbos iš savojo akademinio jaunimo: Valstiečių Sąjunga, stačiusi sau uždavinį burti ūkininkus, kūrėsi paties Seimo metu ir tik ruošėsi veikti."

O ką veikė krikščionys demokratai? Tuo metu jų organizuotos partijos dar nebuvo. Jų programą 1904 metais surašė Petrapilio kunigų akademijos profesoriai: P. Bučys, A Dambrauskas ir J. Maculevičius-Maironis, bet, kaip ir kun. M. Krupavičius "Tėvynės Sargo" 1954 m. Nr 1 teigia, ji viešumon išleista tik Didžiojo Vilniaus Seimo metu.

Pasauliečių tarpe jų šalininkų anuomet, galima sakyti, nebuvo. Jų "kadrus" sudarė kunigai, todėl, kalbant apie krikščionių demokratų veiklą, tenka galvoje turėti kunigų veiklą.

Šiandien ta jų veikla kai kieno labai gražiomis spalvomis nupiešiama. Štai kad ir prel. M. Krupavičius jau minėtame "Tėvynės Sarge," kalbėdamas apie krikščioniškąją demokratiją Lietuvoje, sako, kad ir krikščionys demokratai 1905 metų revoliuciniame darbe aktingai dalyvavo, už to meto iškeltus idealus aukojosi ir kentėjo ir kad katalikiškoji Lietuva už tą darbą juos daugiau vertino ir brangino negu kitas partijas.

Ne vienas prel. M. Krupavičius yra greitas pasisavinti svetimus gerus darbus. Nesistebėtume, jei netrukus atsiras "istorikų", kurie mums skelbs, kad 1905 metų revoliucija yra kunigų padaras, kaip jau šiandien komunistai teigia, kad tai jie ją sukėlė.

Trumpai žvilkterėkime, kiek iš tikrųjų kunigai dėjosi į 1905 metų revoliucinį sąjūdį.

Niekas neginčys, kad buvo ir atskirų kunigų, kurie daugiau ar mažiau tame sąjūdy dalyvavo, bet vis dėlto tai buvo išimtys, o bendra dvasiškijos masė jam buvo priešinga.

Klebonijose anuomet vyravo lenkiška dvasia. Klebonai mokėjo gražiai sugyventi su dvaru ir vietos rusų pareigūnais. Ten buvo ramu, šilta, dideli politiniai klausimai ten galvų nekvaršino. Žodžiu, klebonijos negalėjo būti ir nebuvo revoliucijos židiniai. Gerai, jei kurioj jų pasitaikė jaunesnis kamendorius, kuris nepaliko visai nepaveiktas aplinkui įsigalėjusios nuotaikos.

Kitaip ir būti negalėjo. Juk dvasiškija buvo išauklėta paklusnumo dvasioj. Popiežius Leonas Tryliktasis net ir po garsiųjų Kražių skerdynių pagyrė caro Aleksandro teisingumą ir liepė katalikams klausyti ir niekada nesipriešinti jo vyriausybei.

Prasidėjus 1905 metų revoliucijai, socialistams iškėlus politinius ir ekonominius reikalavimus, kunigija pasijuto kaip ant žarijų. Ji buvo prieš, tik maža dalis išsigandusi pradėjo ieškoti ryšių su liaudimi.

Kai tų metų vasarą revoliucinis judėjimas buvo palietęs visus Lietuvos užkampius, Seinų vyskupijos valdytojas prelatas J. Antanavičius liepos 10 d. išleido savo garsųjį aplinkraštį ir įsakė kunigams jį bažnyčiose paskelbti. Jis ir buvo paskelbtas.

Dėl ilgumo čia negalima ištisai paskelbti tą istorinį dokumentą, to dėl pasitenkinsime kaikuriomis jo ištraukomis, bet ir jos parodo aplinkraščio dvasią ir jo skelbėjo tikslus:

"Šitie melo mokytojai (suprask revoliucionieriai J. V.) ir visokios tvarkos naikintojai sako jums, jog vyriausybė visai esanti nereikalinga (aiškus melas, nes revoliucionieriai tokių šūkių neskelbė. J. V.). Po vyriausybės vardu čionai reikia išmanyti ne tiktai viešpataujantį Ciesorių, bet ir visus tuos, kurie padeda jam valdyti ir pritaikyti visuomenėje tvarką. Tuotarpu tautų Apaštalas aiškiai kalba: "Visokia dūšia tebūna pasidavusi aukštesnėms vyresnybėms, **nes nėra vyresnybės, kai tiktai nuo Dievo, o kurios yra, yra Dievo pastatytos. Todėl kas priešinasi vyresnybei, priešinasi Dievo įstatymui.** (Visur mano pabraukta J. V.). O kurie priešinasi, patys gaminasi sau prapultį."

"Paminėtieji melagiai mokintojai kalbina jus nemokėti mokesčių ir neleisti sūnų į kariuomenę. Išgirdę tokią jų šneką pasiklauskite, ko norite, ar yra visame pasaulyje tokia valstybė, kur žmonės nemoka mokesčių ir kur nėra kariuomenės? Juk pats Išganytojas Viešpats Jėzus, ramybės Karalius, tokį mokslą išniekino prisakydamas: Atiduokite kas Ciesoriaus — Ciesoriui, kas Dievo — Dievui."

"Šitie neva žmonių užtarytojai kalbina darbininkus paliauti darbus dvaruose arba pas ūkininkus, kad darbdaviai būtų priversti padidint jiems mokestį. Neklausykite kurstytojų. Jūs turite teisingai ir sąžiningai dirbti tą darbą, kurį esate apsiėmę. Jums ne valia pavydėti turtingiems, o dar labiau pasikėsinti ant svetimo gero."

"Idant tie klaidingi mokytojai neužkrėstų jūsų savo paklydimais, neklausykite jų nuomonių ir **išduokite juos į vyriausybės rankas.**

"Pritardami šitiems melo mokytojams ir tiesos iškreipėjams užsitrauksite ant savęs Bažnyčios bausmę vadinama ekskomunika arba atskyrimu iš tikinčiųjų visuomenės ir už tai negausite per išpažintį išrišimo už nusidėjimą."

"Taigi nė klausyte neklausykite apgaulingų įkalbėjimų šitų plėšriųjų vilkų, ateinančių pas jus avies kailyje.

"Neskaitykite jų knygučių, nė išmėtytų atsišaukimų, naikinkite jų raštpalaikius, bijodamiesi, kad jūs patys neįeitumet į klaidą ir nelaimingą kelią."

Štai šitokią "revoliuciją" kėlė tas aukštas dvasiškijos atstovas. Ir jis nebuvo, vaizdžiai tariant, šarka vištų būryje: niekas iš jos prieš tą aplinkraštį nepakėlė balso. Vadinasi, pritarė, tik kiti buvo geresni "diplomatai", vengė aiškiau pasisakyti, kol nebuvo aišku, kieno bus viršus.

O kai reikalai paaiškėjo, kai caro valdžia pradėjo viršų imti, tada, 1906 metų pradžioje ir Žemaičių vyskupas Paliulionis kreipėsi į savo "aveles" ir jas mokino, kad caro valdžia ne nuo žmonių valios, bet nuo Dievo paeina. O jei taip, tai jos reik klausyti. Taip pat pasisakė ir Vilniaus vyskupas Ropas.

Šitą žinodamas stebies skaitydamas minėtame "Tėvynės Sarge" prel. M. Krupavičiaus su pasididžiavimu parašytus žodžius. kad Vilniaus Seime "rezoliucija buvo priimta vienbalsiai," kad "krikščionys demokratai balsavo už tai, už ką balsavo ir kairiosios partijos," kad "vadinasi, skirtumo tarp partijų Lietuvos ir lietuvių reikalais, bent tais, kurie buvo iškilę Seime, nebuvo," kad "jų (krikščionių demokratų. J. V.) užimta pozicija kairiąsias partijas ir nuginklavo ir sugėdino."

Prel. M Krupavičiui taip nepriderėjo girtis, nes jis dar ir pats atsimena tuos laikus ir žino ano meto tikrąją padėtį.

Mes dar turėsime progos pakalbėti, kaip kunigija "nuginklavo ir sugėdino" kairiąsias partijas, o čia tenorėtume pasakyti, kad M. Krupavičiaus saviškių pagyrimas yra daug blogesnis už to artojo vaiko, kuris, tėvui paskutinę vagą varant, palaikė plūgą ir namo parbėgęs mamytei čiauškėjo: "Mamyte, ir aš ariau." Bet tas vaikas gyrėsi nesąmoningai, o prel. M. Krupavičius turėjo aiškų tikslą.

J. Vanagas

JUOKAI

Pataikė atsakyti

—Koks yra didžiausias automobilių amžiaus laimėjimas?—buvo paklaustas kolegiją pradėjęs lankyti studentas.

—Visiškai išnyko arklių vagystės," atsakė studentas.

Ko ji laukia?

—Aš negaliu pakęsti savo vyro biauraus būdo. Jis mane taip nervina, kad aš net svorio nustojau.—skundėsi jauna žmona savo tetai.

—Kodėl tu jo nepameti? — klausia teta.

—Aš rengiuos tą padaryti, bet laukiu, kol jis nuvarys mane iki 120 svarų,— užtikrinančiai atsakė dukterėčia.

Gal nesupranti

Jei jūs esate ramūs tuo metu, kada kiti nustoja galvų, gal jūs nesuprantate padėties.

BULIŲ KARALIUS

Šis Hereford veislės gyvulėlis San Francisco galvijų parodoj pripažintas čempionu. Pačioj dešinėj jo laiminga savininkė panelė White, o vidury Diane Ray, parodos gražuolė. Paveiksle matomi vyrai įteikia White dovanas.

Laiškas iš Anglijos

Prieš kurį laiką Maikis, kalbėdamasi su savo tėvu, paminėjo, kad Rusijos komunistų valdžia kolūkininkų vatinėse utėlėms naikinti išrado mašiną, kuri vadinasi "vošeboinia."

O šiomis dienomis man teko skaityti "Daily Telegraph" spalio 11 d. numery, kad Rusijos ūkininkai savo kiaules prausia kiekvieną dieną. Kitos Rusijos kiaulės turinčios vonias plaukiojimui (swimming baths) ir vieną kartą per savaitę jos esančios prausiamos karštu vandeniu su muilu.

Apie šitokią Rusijos kiaulių priežiūrą rašė nebet koks Jurgis iš kanapių, bet pats Nugent. Žemės Ūkio ir Maisto Ministerijos parlamentarinis sekretorius, kuris vadovavo Britų Žemės Ūkio delegacijai, neseniai grįžusiai iš Rusijos.

Ta delegacija buvo taip pat nustebinta tuo, kad Rusijos kiaulės nepaprastai veislingos. Sir James Turner, Britų Ūkininkų Unijos prezidentas, pasakė, kad komunistų kiaulės veda tiek daug paršiukų dėl to, kad jomis labai daug žmonių rūpinasi, vieni šukuodami, antri maudydami, treti penėdami ir tt. Kiaulei nebetenka niekuo rūpintis, ji ir gali tiek paršiukų atvesti. Bet prezidentas nepamiršta pastebėti, kad toks darbo panaudojimas kiaulių priežiūrai Anglijoje būtų neekonomiškas.

Mes iš senų laikų žinome, kad rusai yra geri specialistai apgaudinėti. Jie visuomet mokėjo parodyti, ko visai nebuvo. Kai jų carai važiuodavo per Rusiją, tai "činauninkai" suvarydavo prie geležinkelių stočių "mužikus," kurių barzdos buvo apkirptos, jie buvo gerai apvilkti ir apauti, žodžiu, vaizdavo "laimingą gyvenimą."

Moka pasauliui pasirodyti ir jiems akis dumti ir dabartiniai Rusijos "carai," moka jie pasigirti ir kiaulių voniomis ir kita "aukšta technika," kurios kapitalistinis pasaulis neturi.

Vakarų "durnelius" komunistams ypač lengva mulkinti. Štai vienas tokių rašo angliškame laikrašty:

"Komunistinėj Rusijoj gyvenamųjų namų blokai pastatomi per 3 mėnesius, o Anglijoje tokios statybos užtrunka ne mažiau kaip 3 metus."

Mes esame matę tą komunistinę spartuolišką statybą, kai jie pirmąjį kartą užplūdo Lietuvą. Kauno Slabados priemiesty jie statė tokius namus. Jie laikėsi tol, kol buvo sušalę, o atėjus pavasariui ir pašalui išėjus, namai pradėjo aižėti.

Mes matėme 1940 metais, kokios skarmaluotos atvyko į Lietuvą visokios "katiušos," čia atsiųstų rusų pareigūnų žmonos, ir kaip jos Lietuvoj pasipuošė. Jei jau jos, atvykusios iš "pertekusios tėvynės," atrodė, kaip iš parūgų ištrauktos žiurkės, tai ką čia kalbėti apie kolūkiečių rūbus. Jiems tikrai reikalingos "vošeboinės."

A. Zamžickas

Geriausias būdas paremti laikraštį yra surasti jam naujų skaitytojų. Pakaibinkime draugus ir pažistamus užsisakyt "Keleivį." Kaina metams $4.

JAU GALIMA UŽSISAKYTI

"Keleivio" Kalendorių 1956 Metams

"Keleivis" leidžia didelį apie 100 puslapių kalendorių 1956 metams. Kalendorius bus paruoštas prieš Naujus Metus ir visiems užsisakiusiems pasiųstas.

Kaip kasmet taip ir ateinančių metų kalendoriuje skaitytojai ras daug įvairiausių skaitymų, informacijų, eilėraščių ir plačią kalendorinę dalį.

Kalendorių jau laikas užsisakyti. Pirma užsisakiusiems kalendorius pirma bus ir pasiųstas.

"Keleivio" kalendoriaus kaina ir 1956 metams lieka ta pati, 50 centų. Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway —:— South Boston 27, Mass.

Iš Pavergtos Lietuvos

Lietuviai vergų stovyklose

Iš rusų nelaisvės grįžtantieji vokiečiai suteikė labai daug žinių apie lietuvius, patekusius į komunistų katorgą— priverčiamųjų darbų stovyklas.

Buvęs Rytinės Vokietijos "užsienio reikalų ministerio" Dertingerio asmens sekretorius von Mutius papasakojo apie sutiktuosius lietuvius Vorkutos stovyklose. Vienas jų, architektas Maknevičius, ir kitas, majoras, net buvę apkaltinti, kad reiškėsi kaip 1953 m. sukilimo "vadai". Per sukilimą buvo nušautas arch. Maknevičiaus pusbrolis, inžinierius. Archit. Maknevičiui, kaip apkaltintam aktyviai prisidėjus prie sukilimo, buvo pridėta dar 10 metų kalėjimo. **29 kasykloj dirba apie 400 jaunų lietuvių, daugiausia buvusių karininkų ar nuteistų už partizanavimą,** yra laikomas taip pat vienas lietuvis jėzuitas ir vienas kunigas. Grįžusis teigia, kad paskutiniais metais į Vorkutą atvežama dalis jaunimo, kurie jau kiek skirtingiau galvoja nuo anksčiau atitremtųjų. Šiaip net ir Vorkutos kasyklų inamiai gerai žino, ką skelbia pvz. Am. Balsas ir kiti užsienio radijai.

Iš grįžusių vokiečių ar lietuvių pavyko surinkti duomenų apie šiuos mūsų tautiečius: karininkas Milaševičius buvo nušautas per vežimus. Jo žmona, nubausta 10 metų, laikoma 10-toj stovykloj Potmoj. Jos tėvas, pulkininkas, gavęs taip pat 10 metų, laikomas Karagandoj, bet spalio mėnesį turėjo būti paleistas į Lietuvą. Milaševičienės sesuo Gražina tebelaikoma Vorkutoje. Vienas iš buvusių Kauno policijos viršininkų, Matulis, esąs paleistas ir galįs grįžti į Lietuvą. Tačiau jo žmona palikta dar toliau darbo vergų stovykloje Mordovijoje. Vorkutoje taip pat bausmę baigia marijampoliškė Česė Pyragaitė, o Viktoras Atikauskas, Petras Budginas, du Juozai Šlickiai, Juozas Kulikauskas, Bronius Šalkauskas turi Vorkutoje gyventi kaip "laisvai įkurdinti." Grįžęs į Vokietiją yra šiluliškis Alfredas Vaičiulis ir iš Pagėgių Valė Švirkšlytė. Ji buvo 1950 m. suimta Rytinėje Vokietijoje ir visą laiką išlaikyta Vorkutoje. Tarp grįžusiųjų iš Sov. Sąjungos lietuviškomis pavardėmis randame dar šiuos: Pypkė, R. Gogėla, J. Dūda, V. Jakštys, P. Jurkaitis, K. Kupka ir kt.

Kaip "laisvi" Vorkutoje gyvena 22 m. amžiaus Juozas Mockevičius, atgabentas 1947 m., Stepas Kalinauskas, girininkas Kaškauskas, Jonas Morkūnas. Tarp "laisvai įkurdintųjų" žinomos pavardės nuo Jurbarko mokytojos Elenos Gustytės, viinietės Doros tos. Intos rajone siaučia po-

DU UŽSIENIŲ MINISTERIAI

Kairėj Moshe Sharett (Izraelio) ir **Antoine Pinay** (Prancūzijos). Sharett buvo atvykęs į **Ženevą pasimatyti su** Prancūzijos ir Anglijos ministeriais **ir prašyti jų paramos,** nes Izraelio santykiai **su Egyptu vis aštrėja.**

Jačienės, kybartiškės Birutės Žemaitytės, Danutės Grybaitės, kuri pirmoji už ryšio palaikymą su partizanais buvusi nuteista mirties bausme, tik paskiau toji bausmė buvusi pakeista priverčiamojo darbo stovykla, ir kt. Žinoma taip pat, kad iš Vorkutos į Lietuvą jau grįžęs kilimo nuo Gražiškių Juozas Arbačiauskas. B. Žemaitytė Vorkuton net atsigabeno savo motiną iš Lietuvos. Tačiau ne visiems leidžia grįžti. **Už pogrindžio laikraščio redagavimą nuteistas 25 metams mokytojas kauniškis Karalevičius** dabar dirba vienoj iš Intos darbo vergų stovyklų. Vienoj iš jų yra ir gimęs Amerikoje Milukas, kuris 1948 m. iš Vilniaus išvyko į Maskvą, norėdamas išsirūpinti leidimą važiuoti į JAV, bet buvo pakeliui suimtas, apkaltintas šnipinėjimu ir nubaustas. Biržietis Petras Kulbis taip pat po atliktojo bausmės laiko "laisvai įkurdintas". Jo žmona ir tėvai palikę Biržuose. Vorkutos 29 stovykloje dirba žinomojo Kauno fotografo sūnus Henrikas Laurinavičius, kuris karo metais atvykęs į Vieną, joje studijavo operečių režisūrą, bet bolševikų ten paskiau buvo suimtas ir nuteistas 25 metams. Jis turi akordeoną ir tarp kitų suimtųjų yra susidaręs labai gerą vardą. Kauniškės gydytojos Laumakienės sūnus Vytautas yra netekęs sveikatos ir 1954 m. kovo mėnesį buvo pripažintas nedarbingu, bet šiemet jo bylą turės išspręsti teismas ir pripažinti jį paleistinu ar ne. Vorkutoje dirbo ir Dr. A. Garmaus sūnus, studijavęs mediciną. Šiemet baigė bausmę, bet ar gavo leidimą vykti atgal į Lietuvą, nežinoma. 5 stovykloj dirba 34-35 metų vilniškis siuvėjas Maceika. Jo žmona palikusi Vilniuje, o brolis išgabentas į Sibirą. 5 kasyklos 22 brigadoj dirba 30 m. Juozas Griškevičius, 32-33 m. ūkininkaitis Juozas Vilkaitis, 34-35 m. Alf. Krauzė, Sim. Lukoševičius, vet. stud. Melinis ir kt. Dar pereitais metais buvo atgabenta į Vorkutą mūsų tautiečių, nuteistų Vilniuje. **Vorkutos 5 stovykloj iš 2,-500 suimtųjų yra apie 1,-300 pabaltiečių, iš kurių per 700 sudaro lietuviai.** Kitose kasyklose jų rasime po 100, po 200. Ir moterų stovyklose esti po 100-150 lietuvių. Šiemet Vorkutoje atidarytos dvi naujos kasyklos.

Neleidžiama grįžti atgal į tėvynę **paprastai tokiems,** kad jie esą "pavojingi." Šitie, "pavojingieji," atlikę bausmės laiką, privalo kur nors prievartinių darbo stovyklų aplinkoje "įsikurti." Iki 1953 m. Vorkutoje tebuvo duodama teisė įsikurti tik krim. nusikaltėliams, kurie jau buvo atlikę bausmę. Politiniai suimtieji buvo "savanoriškai kurdinami" kitose vietose. Iki to laiko Vorkutoje atlikusieji bausmes lietuviai, negalintieji grįžti atgal į tėvynę, "įsikurti" daugiausia buvo siunčiami į Karagandą, Krasnojarską ir į Naująjį Sibirską. Vorkutoje dirbantiesiems mokami "poliariniai priedai."

Didžiulės anglies kasyklos Intoje yra maždaug už 200 kilometrų nuo Vorkutos. Intos rajone siaučia poliariniai šalčiai. Pvz. vokiečiams išvykstant iš vienos stovyklos š. m. spalio 7 d., ten šalčiai siekė jau 13 laipsnių žemiau nulio. **Intos stovyklose yra nemaža lietuvių, ypač jaunimo, atgabentų 1952 - 1953 m.** Daugelis čia nubaustas už tariamą ar tikrą paramą partizanams arba dalyvavimą jų eilėse.

Villi Kitt sakosi sutikęs vienoje iš jų lietuvį, kuris dalyvavęs partizanų eilėse ir vieną naktį iš miško nuvykęs į artimą sodybą gauti maisto. Čia jam davė pavalgyti, bet bevalgydamas taip giliai užmigęs, jog sąmonę teatgavęs tik Maskvoje. Tasai lietuvis Villiui Kitt papasakojęs, jog **pastaraisiais metais Sovietai pradėję vartoti kažkokius migdomuosius vaistus, kuriuos per savo agentus ar šiaip įgrasinę gyventojams stengiasi įdėti į partizanų maistą.** Taip juos ir pavykstą lengviau sudoroti. Intos stovyklose tebedirba eilė lietuvių, už partizaninę veiklą nubaustų ir atgabentų į jas 1953 m. pabaigoje ar 1954 m. pradžioje. Tarp stovykloj laikomų suimtųjų minimi šie mūsų tautiečiai: buvęs Utenos nuovados viršininkas Povilas Ramoška, 55 m. raseiniškis Jonas Savickas, 1953 m. atgabentas kokių 25 m. raseiniškis Aleksandras Vaitelis, 1953 m. suimtas ukmergiškis St. Aukštuolis, tais pačiais metais suimtas raseiniškis studentas Kazys Banys, atkeltas į Intą ukmergiškis Jonas Brokas ir kiti.

Didžiulės **priverčiamojo** darbo stovyklos **yra įrengtos miškuose tarp Košvalo ir Pečioros,** pačiuose šiauriausiuose rajonuose. Didžiuliuos miškuose imtiniai turi kirsti mišką ar dirbti prie kitų miško darbų. Ilgesnį laiką vienoje iš tų stovyklų dirbęs Tilžės vokietis P. Boss sakosi žinąs ten buvus apie 100 lietuvių. Kai kurie lietuviai ten gavę laiškus iš savo artimųjų, ištremtų į Sibirą

Molotovo išpažintis

(Pabaiga)

Antra, komunistinė visuomenė turėtų būti beklasinė visuomenė. Molotovas bažijasi, kad tokia visuomenė tikrai jau esanti, bet pabandykime patys pažiūrėti, ar jis kartais ne meluoja. Deja, atrodo, kad ir šį kartą, kaip ir visada, jis bus neteisybę nušnekėjęs.

Tik pažiūrėkite. Sovietinių piliečių didžiumą sudaro visiškai beteisių žmonių klasė, tai esamų, buvusių, ar būsimų kalinių bei tremtinių klasė. Vien dabar kalėjimuose bei kacetuose esama, gan tiksliu apskaičiavimu, apie dvidešimt milijonų žmonių. Jeigu prie to skaičiaus pridėsime buvusius kalinius bei tremtinius, kurie niekad pilnos laisvės neatgauna, tai bus, mažiausia, penkiasdešimt milijonų žmonių, paties Molotovo žmoną įskaitant, nes ir ji buvo patekusi į komunistinę džėlą.

Ką reiškia sovietinis kalėjimas bei trėmimas sovietinėje santvarkoje, tai nėra reikalo nei kalbėti, nes kiekvienas neapmulkintas komunistinės propagandos melu, šitai puikiai žino. Ten aštuoniolikos metų jaunuoliai netenka plaukų, jiems išbyra dantys, jie atrodo tikri seniai ir sovietinė propaganda, padariusi jų nuotrauką, galėtų įtikinti užsieniečius, jog čia ilgo amžiaus, per šimtą metų, seneliai... Kaliniai, tai žmonės atiduoti šalčio, bado ir utėlių dantims bei čekistų nagaikoms...

Bet eikime toliau. Prie to skaičiaus reikia pridėti visus tuos, kurie dar bus kaliniais, o nuo tokio likimo komunizme niekas nėra apsaugotas. Ir, kas svarbiausia, pagal Molotovo išpažintį, tokia santvarka Rusijoje, ir jos pavergtuose kraštuose laikoma visiškai normali ir būtina, amžinai įpilietinta, atseit, ta kalėjimų ir KZ sistema, viso pasaulio civilizuotų žmonių gėdai ir pasibaisėjimui, pasiliks tol. kol sovietinė valstybė gyvuos. Ar bereikia dar šlykštesnio prisipažinimo?!...

Sekanti klasė yra ligonių bei senelių klasė, žmonės, kurie neteko sveikatos karo ar darbo fronte, kurie paseno ir neišgali toliau dirbti. Jie patenka į valdiškus elgetynus, į lavoninių priangį, kur jie pagreitintai ir tikrai numarinami, nes tos įstaigos nesvietiškai blogai aprūpinamos ir dar bolševikinių valdininkų apvagiamos. Todėl žmonės stengiasi visokiais būdais išsisukti iš jų, jie verčiau dirba iki paskutinio atsidūsėjimo, kol iš nuovargio ir ligos sukrinta darbe. Net senutės moterys kolchozuose išveža šimtus vežimų mėšlo, dirba kitus sunkiausius darbus, kad tik išvengtų komunistinės įstaigos žiaurios globos. Viešpatie, apsaugok nuo komunistinio aprūpinimo senatvėje!...

Prie tų amžinai liūdnų, beviltiškais veidais, sovietiškų piliečių priklauso kolchozninkai, suubaginti ūkininkai. Jų vargas ir darbas nepalyginami, nes kiekvienas Amerikos didmiesčių lūšnynų gyventojas yra milijonierius prieš juos. Net naujuose Sibiro plėšiniuose, kur naujakūriams pažadėta visokeriopa valstybės pagalba, padėtis yra nemažiau verksminga. Amerikiečių ūkininkų padarytos nuotraukos tenais yra aiškus to skurdo įrodymas. Tose nuotraukose jūs matote pačios blogiausios rūšies lūšnelę, su keliais viščiukais, paršeliu ir karvute, kuriems moteris neša vandenį naščiais... Bet, anot Molotovo, tokia padėtis normali, tai jau gatavas ir tikras komunizmas... Taip yra, taip ir bus, kol bolševikinė netvarka nebus nušluota nuo žemės paviršiaus, kol kolchozninkai nebus išvaduoti iš komunistinės baudžiavos, kaip senovės vergai prirakinti prie galerų retėžiais, kol jie nebus laisvi žmonės, galį laisvai pasirinkti ir darbą ir darbo vietą. Bet, kad taip būtų, reikia pirmiau sugriauti bolševikinio rojaus santvarką, išvalyti komunistinį šliukšlyną.

Labiausiai atsilikusiame pasaulio krašte, Rusijoj, su menka pramone ir technika, prieš marksizmo mokslą, **kad tik per griežtai koncentruotą kapitalizmą galima sėkmingai ir taikiai pereiti prie** socializmo, Leninas ir jo pasekėjai beprotiškai metėsi tiesiog iš feodalizmo į komunizmą ir... pateko į marksistų išpranašautą amžinų sunkumų bei nedateklių bedugnę. Bet jie nenori prisipažinti suklydę, nenori atvirai pasakyti, jog visas nevykęs bandymas nuėjo velniop, ne, jie bolševikišku nachalizmu meluoja, jog viskas tvarkoj, jog visi lygūs, sotūs ir pilnai aprūpinti...

Gražiausia, kad Molotovas turėjo pasakyti tai, kuo jis pats netiki, nes jis nėra tiek kvailas, jog nematytų tikrovės, jis puikiai žino, jog sovietinės propagandos tvirtinimas apie socializmo įgyvendinimą Rusijoje tėra kvaila pasaka užsieniečiams mulkinti, bet, nežiūrint to, jis tą melą patvirtino savo išpažintimi, ir... tuo tik dar labiau padarė ją mažiau patikimą, nes visa istorinių įvykių rodo, jog Molotovo pažadai, sutartys, duotas žodis bei priesaikos yra tolygūs nuliui. Greičiausia, jo atgailos žodžiais, žodžiais apie baisiai pavojingą klaidą, nepatikės ir tie, kurie privertė jį atgailauti...

Bet Malenkovui, Bulganinui, Chruščiovui ir kompanijai prireikė net ir tokio suktai melagingo liudininko parodymo, daugiau negu nepatikimo, rekordinio priesaikų laužytojo, nes antraip išeitų, jog per tuos visus metus komunistai tik griovė, bet nieko rimto nepastatė, tik kovojo su minties ir žodžio laisve, bet neįstengė primesti gyventojų masėms Lenino-Stalino religijos, tik kruvinai ir atkakliai kovojo dėl valdžios išlaikymo savo rankose, bet ne dėl žmonų gerbūvio, tik žudė ir kankino žmones, bet nieko jiems nedavė, neduoda ir neduos. Taip, tai tikrai liūdnai pasibaisėtinas komunistinės "kūrybos" balansas...

Molotovo minimas komunistinis socializmas nieko bendro neturi su tikruoju socializmu, teisingiau, komunizmas yra paties pikčiausio velnio sukurta tikrojo socializmo karikatūra, (pašiepiamas paveikslas), todėl Molotovo išprievartauta išpažintis primena Kamenevo - Zinovjevo byloj mirties bausme nuteisto Lurje žodžius, kuris, teismo sprendimą išgirdęs, pašoko ir isteriškai sušuko:

—Tegyvuoja Lenino-Stalino revoliucija!...

Panašiai ir su Molotovu: Jis meluoja, nors tas melas gali kaštuoti jam jo paties galvą...

Andrius Valuckas

Inžinierių Metraštis

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjunga yra nutarusi išleisti metraštį, kurį suredaguoti pavesta šių asmenų komisijai: K. Krulikas, J. Kizlauskas, J. Valaitis ir J. Zabielskis.

Komisija praneša jau gavusi metraščiui daug vertingos medžiagos ir dar laukianti iš pasižadėjusių bendradarbių.

Kadangi sąjunga atliekamų lėšų neturi, tai prašomi visi, kas domisi tuo metraščiu, siųsti prenumeratą $2 ar $3. Be to komisija prašo visus inžinierius, architektus ir techniką studijuojančius pranešti savo adresus, jei jie nori, kad jų adresai būtų paskelbti.

Komisijos adresas: K. Krulikas, 160 Hendrix St., Brooklyn 7, N. Y.

Amerikoj yra apie 7 su puse milionu našlių (moterų).

SKAITYKITE

Vertingas Knygas

NAKTYS KARALIŠKIUOSE. Liūdo Dovydėno apysaka apie jaunuolių pergyvenimus šienapiūtėje. 168 puslapiai, kaina $2

CEZARIS. Mirko Jesulič'o romanas, vertė A. K. Puida, pirmoji dalis. 188 puslapiai, kaina $2

LENGVAS BUDAS IŠMOKTI ANGLIŠKAI. Geriausias vadovėlis pradedantiems angliškai mokytis; duoda įstarimą, angliškus pasikalbėjimus. Kaina 75c

NAUJA VALGIŲ KNYGA. M. Michelsonienės parašyta; 250 įvairių receptų. 132 pusl. Kaina $1.25

KAS BUS, KAS NEBUS, BET ŽEMAITIS NEPRAŽUS. Balio Sruogos įdomus aprašymas, kaip Jonis Mažrimas 1812 metais iš Viekšnių į Kauną nusikraustė ir Napoleoną regėjo—ir kas iš to išėjo. Kaina $2.50

NEMUNO PAKRANTESE. Įdomūs, lengvai skaitomi Dr. A. Garmaus atsiminimai. 136 pusl. Kaina $1.00

MILŽINO PAUNKSMĖ. Balio Sruogos trilogiška istorijos kronika, 173 pusl., didelis formatas, gera popiera. Kaina $2.50

KON-TIKI. Thor Heyerdahl aprašymas nepaprastos šešių vyrų kelionės plaustu iš Pietų Amerikos į Polineziją. 413 pusl. Kaina....$3.75

ATSIMINIMAI. Stefanijos Paltanavičienės prisiminimai iš jos jaunystės Lietuvoje ir Rusijoje. 56 pusl. Kaina $1.00

APIE LAIKĄ IR ŽMONES. Poetų J. Aisčio atsiminimai apie Binkį, Maškinį, Tumą, Savickį, Giras ir kt. 249 pusl. Kaina $2.50

MIRUSIOS SIELOS. M. Gogolio svarbiausias veikalas, išvertė M. Miškinis. 290 pusl. Kaina....$3.25

RYTŲ PASAKOS. Vinco Krėvės parašytos indų ir kitų tolimųjų tautų legendos. 220 pusl. Kaina $2.50

POPIEŽIAI IR LIETUVA. Kunigo M. Valadkos parašyta knyga, 250 pusl. Kaina $2.50

ŽEMAITES RAŠTAI. Garsiosios mūsų rašytojos pirmojo karo metu Amerikoje parašyti vaizdeliai su rašytojos paveikslu. 128 puslapiai, kaina 50c

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI. Jono K. Kario, 160 paveikslų, 225 pusl., gerame popieryje. Kaina $5.00

A KISS IN THE DARK. J. Jazmino anglų kalba sodrūs vaizdeliai, 150 pusl. Kaina kietais viršeliais $2, minkštais viršeliais $1.00

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė Dr. D. Pilka. Pritaikinta Amerikos lietuviams. 144 puslapių. Kaina $1.00

KODĖL AŠ NETIKIU Į DIEVĄ. Pilna argumentų, kurie visiems įdomūs. Kaina 20c

ATLAIDŲ PAVĖSY, P. Abelkio romanas iš Žemaičių Kalvarijos praeities. Kietais viršeliais, 467 puslapiai, kaina $4

VILNIUS TARP AUDRŲ. Jeronimo Cicėno knyga apie Vilniaus krašto lietuvių kovas už savo teises. Kaina, kietuose viršeliuose $5.50

TAVO KELIAS Į SOCIALIZMĄ. Parašė Leonas Blumas. Trumpas socializmo aiškinimas. Kaina 25c.

DEMOKRATINIO SOCIALIZMO PRADAI. Populiari ir naudinga knyga šių dienų klausimams suprasti. Kaina 50c

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA. Parašė E. Vandervelde, vertė Vardūnas. Kaina 10c

LIETUVOS ISTORIJA. Parašė V. Daugirdaitė-Sruogienė. Kaina $3.00

LIETUVIŲ KALBOS ISTORIJA. Dr. P. Joniko pirmasis ir vienintelis šiuo klausimu veikalas. Kaina $3.00

JUOZAS STALINAS, arba kaip Kaukazo razbaininkas buvo pasidaręs Rusijos diktatoriu. Kaina ..25c

SOCIALIZMO TEORIJA. Trumpai ir aiškiai parodo, kaip keitėsi visuomenės santvarka ir kodėl ji dar keisis. Kaina 25c

TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ, arba komunistų diktatūra faktų šviesoje. Trumpa bolševizmo istorija ir valdymo praktika. Labai daug medžiagos. 96 puslapiai, kaina 50c

AR ROMOS POPIEŽIUS YRA KRISTAUS VIETININKAS? Parašė kun. M. Valadka. Svarbu kiekvienam perskaityti. Kaina $1.20

SOCIALDEMOKRATIJA IR BOLŠEVIZMAS. Pagal K. Kautsk naujausiomis žiniomis papildyta tuo klausimu knygutė. Kaina 25c

KOKIUS DIEVUS ŽMONĖS GARBINO SENOVĖJE. Dievų yra visokių įvairiuose kraštuose ir įvairiuose laikuose dievai buvo kitokie. Kokie buvo senųjų lietuvių dievai? Kaina $1.00

ŽEMAIČIŲ KRIKŠTAS. P. Abelkio parašytas istorinis romanas iš Žemaitijos krikšto laikų. Su kietais apdarais. Kaina $3.50

VISUOTINAS TVANAS. Ar galėjo toks tvanas būti ir ką apie tai sako mokslas. Kaina 25c

DĖL LAISVOS LIETUVOS. Lietuvos socialdemokratų raštai dėl bolševikų okupacijos ir teroro Lietuvoje. Kaina 25c

BARABAS. Paer Lagerkvist'o istorinė apysaka iš pirmųjų krikščionybės laikų Romoje, Palestinoje ir Kipre. Knyga laimėjusi Nobelio premiją. Kaina $2.25

Užsakymus ir pinigus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 East Broadway -:- So. Boston 27, Mass.

LENGVAS BUDAS IŠMOKT ANGLIŠKAI

Naujas, pagerintas anglų kalbos vadovėlis, su trumpa gramatika, su visokių daiktų, užsiėmimų, gyvulių, paukščių, žuvų, vabzdžių, medžių ir gėlių pavadinimais. Be to, čia telpa visokie praktiški pasikalbėjimai ieškant darbo, važiuojant gelžkelių, prie darbo, arba nuėjus pas siuvėją, pas kurpių, pas daktarą, lošiant kortomis, nuėjus krautuvėn ir tt.

Parodyta kaip kiekvienas žodis rašomas lietuviškai ir angliškai, ir kaip jis anglų tariamas. Yra lengvų pasiskaitymų ir viskas paaiškinta lietuviškai.

Kaina 75 Centai

Užsisakant adresuoti:

Keleivis, 636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

MOTERŲ SKYRIUS

S. L. A. rinkimai ir moterys

Kas du metus Susivienijimas Lietuvių Amerikoje renka savo "vyriausybę," vadinamą Pildomąją Tarybą. Rinkimai yra labai demokratiški ir tęsiasi net 4 mėnesius.

Metų gale, lapkričio ir gruodžio mėnesiais, eina nominaciniai balsavimai įvairių kandidatų į Pildomosios Tarybos urėdus, o sausio ir vasario mėnesiais vyksta galutini rinkimai. Rinkimų rezultatus paskui dar patvirtina SLA Seimas.

Demokratiškesnius rinkimus sunku ir įsivaizduoti. SLA konstitucijos rašytojai norėjo, kad visi nariai turėtų progos gerai susipažinti su kandidatais ir paskui, kad turėtų laiko iš gerai pasirinktų kandidatų dar pasirinkti savo organizacijos šeimininkus.

Kandidatams tokie ilgi rinkimai duoda progos save pagarsinti ir supažindinti rinkėjus su savo asmeniu. SLA nariai per tokią ilgą rinkimų kampaniją šiek tiek išsijudina, ir keli tūkstančiai jų prisirengia paduoti savo balsus.

Daugumas SLA narių, rodos, yra moterys, bet SLA valdžioje šiuo tarpu yra vos viena moteris. Kodėl mes, moterys, negalime daugiau išrinkti savo seserų, kurios neblogiau sugebės atlikti darbą, kaip vyrai. O juk gabių ir sąžiningų moterų savo tarpe mes turime!

Per šiuos rinkimus mes turime gerą progą išrinkti į Pildomąją Tarybą dar vieną moterį, nes savo kandidatūra paskelbė Mrs. Nora GUGIENĖ, ilgamečio SLA iždininko žmona, į tą patį urėdą, kuri per ilgus metus gerai tvarkė jos vyras advokatas Kazys Gugis.

Vargu rasime Amerikoje moterį, skaitančią spaudą ir sekančią lietuviškąjį gyvenimą, kuri nebūtų girdėjusi Noros Gugienės vardo, nes Nora Gugienė yra darbšti visuomenininkė, gyvai dalyvaujanti lietuviškame gyvenime nuo pat mažumės. Kur tik koks svarbesnis lietuviškas darbas dirbamas, ten talkon ateina ir Nora Gugienė. Dirbdama visokiose srityse, ji visuomet atlikdavo pasimtą darbą ne tik sąžiningai ir gerai, bet ir su pasišventimu, atiduoda darbui ne tik darbštumą ir sugebėjimą, bet ir širdį.

Nora Pryceviičiutė - Gugienė, nors gimusi Amerikoje, iš pat mažens įsijungė į lietuvišką gyvenimą. Dar Waterbury lankydama mokyklą, ji pradėjo daryti žingsnius lietuvių meno scenoje ir pasižymėjo savo balsu bei gražiomis deklamacijomis.

Mažiukė būdama, Nora dažnai dalyvaudavo SLA seimo programose su gražiomis deklamacijomis. Paaugusi Nora pasidarė aktinga SLA narė ir per 25 metus ėjo SLA iždininko sekretoriaus pareigas. Taigi, iždininko darbą N. Gugienė pažįsta iš pagrindų, ir nėra abejonės, kad ji tą darbą atliks gerai, sąžiningai ir su noru.

Vien SLA veiklos Norai neužteko. Ji nuo seno gyvai dalyvauja pažangioje lietuvių spaudoje ir kurį laiką buvo Moterų Skyriaus vedėja "Naujienose." Daugelis moterų dar ir šiandien atsimena jos straipsnius. Susikūrus BALF'ui, kad pagelbėtų lietuviams pabėgėliams Vokietijoje, Nora Gugienė tuojau įsijungė į BALF'ą ir ilgus metus buvo jo sekretorė. Darbas BALF'e pareikalavo iš jos daug laiko, ir ji nustojo vesti Mot. Skyriu "Naujienose," bet plunksnos N. Gugienė ir šiandien nepadėjo. Dažnai svarbesniais klausimais mūsų spaudoje randame N. Gugienės pasisakymų, kuriuos visad malonu skaityti.

Turėdamos savo tarpe gabią, darbščią ir patyrusią visuomenininkę, SLA moterys turėtų neabejodamos atiduoti už ją savo balsus.

SLA Narė

KARALIENĖ ir AKTORĖ

Anglijos karalienė Elizabeta (kairėje) spaudžia italų filmų aktorės Ginos Lollobrigida ranką. Filmas, kuriame vaidina ta aktorė, buvo rodomas karališkai šeimai.

JI NUŠOVĖ SAVO VYRĄ

Šiomis dienomis Ann Woodword savo namuose Oyster Bay, L. I., N. Y., nušovė savo vyrą, milionierių, garsų sportininką, palaikiusi jį plėšiku. Taip ji tą atsitikimą aiškina.

Kairėj Ann taip atrodė, kai ji apleido savo namus Pittsburgh, Pa., ir tapo modistė. Vidurinė nuotrauka daryta 1942 metais, kai ji jau buvo radijo aktorė ir kitais metais išėjo už Woodward. Dešinės nuotrauka imta pernai, kai ji jau buvo įėjusi į "aukštąją draugiją."

Daugiau širdies ir moralės

Prie p. Onos Kubilienės straipsnio, "Kaip jūs manote", kuris buvo išspausdintas Moterų Skyriuje, norėčiau ir aš savo nuomonę pareikšti.

Jos aprašomas New Yorko teisėjas Morris Ploscowe yra vienas iš nedaugelio, kuris, matyti, netik gerai pažįsta ir supranta įstatymus, bet taip pat gerai žino moterų klastas, kėslus ir "begėdišką vyrų išnaudojimą". Galimas daiktas, kad jis skyrybos ir išlaikymo bylas spręsdamas, norėtų pritaikinti netiek įstatymo galią, kiek remtis padorumu, gyvenimišku teisingumu, širdies balsu ir morale. Matyti, minimas teisėjas yra gerai susipažinęs su skyrybų bylomis, ir gal jis jas spręstų kitaip, jeigu jo rankos nebūtų surakintos šių dienų įstatymais, kurie yra labai ir labai palankūs moterims (gal juos redagavo viengungiai?).

Imsiu iš gyvenimo kelis pavyzdžius, kurie parodo tiesą visoj nuogybėj.

Štai, girdžiu per radiją Chicagoje tokį pranešimą: Moteris labai pamėgo "vačyti" televiziją. Per dienas ir naktis neatsitaukia nuo jos. Kiekvieną naktį neatsitraukia nuo televizijos iki antros valandos ryto. Žinoma, žiūrint televizijos, girdisi kalbos ir muzika. Kadangi iki vėlyvos nakties televizija kelia triukšmą, vyras negali užmigti, pailsėti ir nemigęs eina į darbą. Vyras prašė žmonos geruoju naktimis nežiūrėti televizijos ir duoti jam ramybę. Žmona nepaklausė. Vyras, ieškodamas ramybės, prasišalino. Moteris užvedė skyrybų bylą su išlaikymu. Teisme, teisėjui pasiūlius taikintis, vyras sutiko grįžti namo, jei žmona naktimis nežiūrės televizijos. Žmona pareiškė, kad geriau vyras tegu negrįžta namo, nes ji vistiek žiūrės televizijos. Ir ką gi? Teisėjas davė skyrybas ir kol kas priteisė žmonai po $25.00 per mėnesį išlaikymui. Na, spręskite, gerbiamosios, ar teisinga yra tokiu atveju duoti skyrybas ir priteisti vyrui išlaikyti žmoną?

Kitas iš gyvenimo pavyzdys. Susipažįsta neturtinga mergina su turtingu vyru. Ir štai ne vyras moteriai, bet moteris vyrui "apsuka galvą" ir juodu susituokia. Žmona suranda greitai priežasčių (o jų labai lengva surasti), užveda skyrybų bylą ir pareikalauja didoką sumą išlaikymui. Šeimyninis gyvenimas jau nesvarbu, svarbu turtas ir išlaikymas. Teismas jos norus patenkina ir prašomą ieškinį priteisia. Tad ar čia yra kerštas gyvenimo draugui, ar jo begėdiškas išnaudojimas?

Imsiu porą pavyzdžių iš naujai atvykusių lietuvių gyvenimo.

Vyras Lietuvoje buvo baigęs augštą mokslą ir turėjo gerą ir atsakingą vietą. Kaipo toks, buvo ir vyresnio amžiaus. Pasiperša antra tiek jaunesnė mergina, sakysim, santykis 50:25. Susiartina, o kuris vyras jaunų nemėgsta, ir apsiveda. Mergina eina už vyro su išskaičiavimu, kad turės gerą ir įstaigingą gyvenimą, bus visų gerbiama, nereikės dirbti ir galės gyventi, kaip Dievo ausyje.

Nelemtas karas, bėgimas, palikus visą turtą, garbę ir gerą gyvenimą. Atvyksta į Ameriką. Vyras pagal savo specialybę negauna darbo, ir dirba kaip "dženitorius". Naktimis pasenęs vyras valo didnamį, o jo jauna., sveika žmonelė sėdi rankas sudėjus be darbo. Neilgai trukus susipažįsta su jaunesniu ir pasiturinčiu vyru. Skyrybos. Be jokio širdies skausmo palieka savo seną vyrą, nors jo globoje ankščiau turėjo įstaigingą gyvenimą ir visko pertekusi buvo. Išlaikymo neprašė, nes nebuvo iš ko priteisti. Vyras, iš darbo atleistas, dabar gyvena iš menkutės pensijos.

Antras pavyzdys. Pora atvyksta į Ameriką. Įsikuria ir pradeda neblogai susitvarkyti. Po kiek laiko vyras suparaližuojamas ir lieka invalidas visam amžiui. Žmona jauna ir sveika. Ir žmona užveda skyrybų bylą, kad nereikėtų vyro išlaikyti ir kad jis jai nebūtų gyvenimo našta. Žmona gauna skyrybas ir išteka už kito. O šis visą amžių, nors dar nesenas, turės kitų malone gyventi.

Čia patiekiau tik keletą pavyzdžių, kurių galima būtų pririnkti begales.

Tad matote. mielos skaitytojos, kokie būna žiaurūs padariniai žmonių gyvenime, kada moterims yra plačios durys į teismo sales ir joms palankūs yra įstatymai. Gal kuri pasakys, kad ne? Jeigu vyras žmoną išgyva surasti), užveda skyrybas ir niekas dėl to nesuka galvos. bet jeigu darbingai moteriai reikia nelaimės ar vargo ištiktą vyrą išlaikyti, tai ji kartais pamina po kojų buvusią meilę, suardo iki grabo lentos duotą ištikimybės pažadą ir, savo išskaičiavimų vedama, dėl gardesnio duonos kąsnio ar geidulių, išsiskiria.

Neturiu nieko prieš rimtas skyrybas, kur pora iš tikrųjų negali sugyventi. tada vyras turi išlaikyti žmoną ir vaikus, jeigu jų yra. Bet reikėtų labai ir labai abejoti, ar vyras turi išlaikyti sveiką, darbingą, be vaikų atsiskyrusią žmoną, jeigu turto neužgyventa. Užgyventas turtas, kaip taisyklė, pasidalinamas pusiau.

Kiekviena besikūrianti ar jau susikūrusi pora, kokios sąlygos ir aplinkybės bebūtų, kokia laimė ar nelaimė ištiktų, kaip vyras, taip ir žmona, turi viens kitam parodyti daugiau meilės, daugiau širdies ir pagarbos ir nenukrypti nuo moralaus gyvenimo kelio. Turi šaltai ir apgalvotai spręsti visus ginčus ir svarbesnius klausimus. Tuomet užsibags skyrybos ir pretenzijos į išlaikymą.

—L. M.
Chicago, Ill.

IŠGĄSČIUI PRAĖJUS

Kaikuriems mokslininkams pradėjus tvirtinti, kad cigarečių rūkymas skatina vėžį ir širdies negalavimus, rūkoriai buvo pradėję mesti rūkę.

Yra patirta, kad, sakysim, 1952 metais per pirmąjį pusmetį mūsų krašto rūkoriai surūkė 210 bilionų cigarečių, o 1954 metais per 6 mėnesius besurūkė tik 201 bilioną. Bet išgąstis praėjo ir jau per šių metų pirmuosius 6 mėnesius dūmais paleista vėl 207 bilionų cigarečių ir jų pareikalavimas vis didėja.

Tik dabar daugau reikalauja kitokių cigarečių, būtent: su filtrais ir ilgesnių, —vadinamų karališko dydžio. Girdi, jie ne kenksmingi. Taip teigia cigarečių bendrovių pasamdyti "žinovai". Seniau retas kas rūkydavo cigaretę su filtru, o šiandien jau kas penkta surūkyta cigaretė turi filtrą. Šiandien tų ilgų ir su filtrais cigarečių išperkama pusė visų suvartojamų cigarečių, o prieš 3 metus tik kas penktas rūkorius jų tepirkdavo.

MYKOLIS

PAKELIUI Į DANGŲ

Daktaro veidas surimtėjo. Perbraukęs par mano sutinusį kelią, ištarė:

—Labai blogai, tuojau reikia gulti į ligoninę

Joks stebūklas: per kelią persiraitęs geras rimbas, nelyginant kilbasa piknike, neleidžia kojos nei ištiesti, nei sulenkti.

Pas ligoninės duris palikęs mašiną, įkrypavau į stotį. Gal ir nepaskutinė stotis, bet vis dėlto sustojimas prieš amžinąjį gyvenimą. Skausmas buvo aitrus, gausus prakaitas varvėjo kūnu.

Informacijoje, kaip ir kiekvienoje panašioje įstaigoje, išklausinėjo visus griekus, iki pačios dūšios išnarpliojo. Matau, žmonės patyrę: vos įėjai, gali į amžinąjį rojų pasprukti, o kas gi ten gaudys už nemokėtas ligoninės sąskaitas? Čia reikia daboti!

Atvažiavau finansiniai tvirtas: trys draudimo draugijos savo stipriais pečiais mane remia, o įkandin jų ir "Mėlynasis Kryžius" su savo garantijomis stovi.

Kaip jau sakiau, ligoninė— tai paskutinis sustojimas prieš dangaus karalystę. Iėjęs drąsiai šūktelėjau: "Dievaž, priklausau ir Lietuvių Susivienijimui! Sena ir galinga organizacija, nebijokte, manęs neapleis!"

Apsirikau. Susivienijimas pasirūpins gėlėmis ant kapo, o neligoninės sąskaitomis. Va, tu, ir devintinės! Atsisakė ir antroji, girdi, mano liga ne "industrinė". Tik vargais negalais apsiėmė trečioji. "Mėlynasis Kryžius" atsisakė mano numerį pasakyti—tarnybinė paslaptis, o be jo ligoninėms sąskaitos nemokamos . . .

Gavau kambarį kaip dailininko studiją: langų galybė, per kuriuos šviesa nestabdomai kaip lava veržiasi. Jaukus ir patogus.

Vos man į kambarį įėjus, apipuolė gražuolės; visos kaip angelėliai —viena lovą dulkina, kita batus mauna, trečioji jau ir kelnes žemyn tempia; nepasijutau, kaip minkštame guolyje atsidūriau. Sakau sau: neblogai, jei toks meilumas paskutiniame sustojime, tai ką jau apie Dangų kalbėti? Tačiau prisiminiau čysčių, kurio nuo pat mažumės baiminausi.

Neilgai trukus, įsitikinau, į patį čyščių pakliuvęs: prie lovos prisiartno dangiško gražumo angelas, bet dėl aukštos temperatūros jos sparnų įžiūrėti negalėjau.

Mergaitė, kaip ir kiekvienas angelas, gražiai šypsosi ir malonius žvilgsnius iki širdies užkampių leidžia. Grožo apsvaigintas, nė nepamačiau jos didelės adatos. Adata kaip adata, gal ir minėti nevertėtų, bet gale jos įtartinas butelys prikabintas kabo. Pripuolusi prie mano rankos kaip mat kvortą kraujo nusunkė. "Ką čia ir pykti,"—sakau sau,—"vis geriau, negu dėlei leisti tavo krauju misti! Tegu jau tą nedorą kraują ir nuleidžia." Bet angelų nekaltumu tikėti nustojau. Kambario durys neužsidarė: plaukė šviesūs ir tamsūs angelai, viena už kitą gražesnė, tačiau visos, kaip geros vapsvos, su savimi adatas nešiojosi ir mano (matyti saldaus) kraujo troško. Susirūpinau: ko gero, visą kraują nusunkusios, į pragarą nustums. Akys vėl veikiai nušvito: duryse pasirodė angelas su adata, bet šį kartą jau pilną puikaus geltono, kas žino, gal ir kvepiančio skysčio. Prisipažinsiu, užuost nepavyko; tik bakstelėjo į šlaunį, ir skystis po oda išnyko. Po jos sekė antra ir trečia. Tai vis kompensacijos už nuleistąjį kraują.

Veikiai ir dartarų į kambarį prigūžėjo. Jie žingeidūs, kaip gimnazistės, klausinėja, kaip kunigas prieš vedybas. Pradėjo nuo Adomo ir Ievos, neaplenkė giminių, išsiteiravo apie visus, neišleido nei merginų, kurias piknike niurkiau, o ligos vistiek nepasakė. Vienas iš daktarų savo smaila adata bakstelėjęs, ant mano skūros rašalu pasirašė. Kitas, kiton rankon bakstelėjęs, pirmąjį pamėgdžiodamas, taip pat pasirašė.

Už lango dangus ašarojo. Spalvingos šviesos ilgais liežuviais šlapiame asfalte nusitiesė. Gatvių judėjimas apmirė.

Išvargęs pradėjau snausti. Netikėtai uraganu daktaras su būriu sesučių įbildėjo; viena koją alkoholiu plauna, malonus kvapas skilvį kutena, rodosi, burnelę išmestum. Nursė, lyg nujausdama, arčiau prie savęs butelį patraukė.

Tuo tarpu pradėjo skambėti buteliukai ir daktaro rankoje sužibo ilga, kaip dramblio nosis, adata. Ilgai nelaukęs, ją man kojon suvarė ir į buteliukus pradėjo gelsvą skystį traukt. Visi buteliukai prisipildė, o skysčio iš kojos vis neišsemia. Veikiai padėtis pasidarė kaip tam Kanados penketukui,—nei atgal grūsti, nei lauk mesti! Sumani nursė, greitai bliūdą atnešusi, padėtį išnarpliojo. Užmigau.

Pabudęs išgirdau dangiškąjį chorą. Matyti, jau būsiu pakeliui į Dangu, o čia dar šv. Petro varpelius išgirdau skambinant. Susijaudinau: su draugais ankščiau neatsisveikinau, kaip dabar Rojaus sode reikės susitikti. . . .

Deja, gulėjau savo lovoje. Nei daktarų, nei nursės, ir koja jau gipse, nespėjau nė pamatyti. Iš koridoriaus garsiakalbio veržėsi vysk. Cushingto rožančių litanija, kurią dažnai nutraukdavo gretimo kambario juokas, kelių stiprių angliškų žodžių palydimas. Kitame

(Nukelta į 7 pusl.)

KorespondencijoS

NEW YORK, N. Y.

Lietuvės tarptautinėj parodoj

Lapkričio 13 d. New Yorke bus 32-ji tarptautinė metinė moterų darbų ir meno paroda. Paroda vyks 71 Regiment Armory, 33-čios gatvės ir Park Ave. kampe. Parodoje bus ir lietuvių moterų kioskas. Juo rūpinasi Pabaltijo moterų lietuvių atstovybės New Yorko klubas ir New Yorko Moterų Vienybė. Šalia tautinio kiosko, norima surengti ir meno kioskas, kuriame būtų išstatyti lietuvių menininkų kūriniai.

Lietuvių valanda parodoje bus lapkričio 13 d. vakare nuo 8 ligi 9 val. Patariame bilietus iš anksto įsigyti iš komiteto narių.

(LAIC)

Rūpinasi SLA rinkimais

Susivienijimo nariai dabar gyvai svarsto besiartinančius SLA Vykdomosios Tarybos rinkimus. Jau ilgus metus veikiantis rytinių Valstijų Susivienijimo veikėjų sudarytas SLA Gerovės Komitetas taip pat buvo neseniai susirinkęs ir nutarė ateinančiose nominacijose, o vėliau ir rinkimuose, vienbalsiai patarti balsuoti už tuos pačius veikėjus, kurie jau dabar yra Vykdomojoje Taryboje, būtent, nominuoti ir išrinkti SLA prezidentu adv. K. J. Kalinauską iš So. Bostono, Mass.; vice-prezidentu P. Dargį iš Pittsburgh, Pa.; sekretorium dr. M. J. Viniką, iš New Yorko, N. Y.; iždininku vietoje atsisakiusio adv. K. Gugio, jo ilgametę pavaduotoją Norą Gugienę, iš Chicago, Ill.; iždo globėjais A. Devenienę, iš Waterbury, Conn., ir J. Maceiną iš Pittsburgh, Pa. ir daktaru-kvotėju dr. S. Biežį iš Chicagos, Ill.

LSS Centro Komitetas siūlo iždo globėju adv. Steponą Briedį, iždinniku Norą Gugienę. **Koresp.**

BROOKLYN, N. Y.

Socialdemokratų susirinkimas

Lapkričio 11 d. 7:30 val. vak. Brooklyno Atletų Klube (1332 Halsey gatvė) bus L.S.S. 19 kuopos narių susirinkimas, kuriame drg. K. Bielinis skaitys paskaitą: "Lietuvos laisvinimo organizacija." Visi nariai prašomi atvykti ir nesivėlinti.

Valdyba

LDD 7 kp susirinkimas

Lietuvių Darbininkų Draugijos 7 kuopos narių susirinkimas bus šį sekmadienį, lapkričio 13 d. 3 val. p. p. Lietuvių Atletų Klubo salėj, 1332 Halsey St., Brooklyn, N. Y.

Visi nariai prašomi dalyvauti, nes turime daug svarbių klausimų. Prašome atsivesti naujų narių ir nesivėlinti.

Sekret. P. Kriaučiukas

CHICAGO, ILL.

Konferencija Kovai su Komunizmu

Chicago (LAIC)—Visos Amerikos Konferencija Kovai su Komunizmu (The All American Conference to Combat Communism) posėdžiavo lapkričio 4-5 dd. Edgewater Beach Hotel, Chicagoje.

Konferencijoje buvo paruoštas planas vadinamai savaitei — "Pažink Savo Ameriką" (Know Your America). Ši savaitė prasidės lapkričio 20 ir tęsis iki 26 d. Pereitais metais toji savaitė paminėta 46 JAV-bių miestuose. Šiais metais minėjimas bus praplėstas. Ši organizacija leidžia biuletenį "Freedom Facts Against Communism."

DETROIT, MICH.

SLA koncertas pavyko

SLA 352 kuopos spalio 30 d. rengtas koncertas, kurio pelnas skiriamas būsimo seimo rengimo išlaidoms sumokėti, pavyko.

Iš Clevelando atvykusi dainininkė Aldona Stempužienė ir vietinis Pranas Zaranka pasirodė esą aukšto lygio menininkai ir todėl publika paliko visiškai patenkinta. Jiems akomponavo iš Clevelando atvykusi Irena Plechavičienė.

Publikos buvo apypilnė salė, bet galėjo būti daugiau.

Koncerto programai vadovavo F. Motuza ir 352 kuopos pirm. A. Norush. Koncerto rengimo komisijoje daug dirbo Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos kp. nariai: B. Keblaitienė, W. Keblaitis, J. Pilka.

Būtinai turėjo būti scenoje garsiakalbis, nes toliau sėdėjusieji negalėjo girdėti, ką kalbėjo pranešėjai.

Vienas iš buvusių

Sovietų Sąjunga turi 38 maršalus ir 14 admirolų.

BRIDGEPORT, CONN.

Netvarka koncerte

Šv. Jurgio parapijos choro koncertas buvo spalio 29 d. Be vietinių dainininkų ir šokėjų dar dalyvavo solistė Lilian Mickevičiūtė iš Worcesterio.

Po koncerto, kaip paprastai, scenos užpakaly prie baro daromas "biznis." Kol prie jo žmogus prieina, trunka pusvalandis, o be, anot vieno parapijono, "andai teko vaistinėj pirkti brangių vaistų—penicilino, bonkutėj vaistų buvo daugiau, negu alaus čia gauname stikle."

Žmogus su ūsais

LOS ANGELES, CALIF.

Liūdna žinia

Senosios išeivijos lietuvis—Juozas Motiejūnas (Burke), Los Angeles miesto gyventojas, negalėdamas pakęsti, kam svetimas vyras ardė jo šeimyną, spalio 12 d. tragiškai mirė.

Jis nužudęs savo žmoną, prijungė gazo laidus iš virtuvės į savo miegamąjį ir pats save užsidūsino.

Prieš pusmetį ramiai gyvendamas su savo žmonele, Juozas visiškai nesitikėjo, kad jo laukia tragedija. Per ilgus metus Motiejūnas (Burke) čia gyvendamas vairavo ligonbučio ambulansą, teikdamas žaibo greičiu staigios nelaimės ištiktiems pagalbą. Jis buvo visiem draugiškas ir geros širdies. Juozas skaitė "Keleivį" ir dažnai prisimindavo pavergtą tėvynę Lietuvą.

Seniau Motiejūnas gyveno apie Bostoną ir New Yorką. Ten jis vedė ir turėjo dukrą, kuri išėjo už Petersono. Išsiskyręs su žmona, jis atvažiavo į Los Angeles ir čia vedė antrą žmoną svetimtautę. Tragiškai miręs Juozas paliko dideliame nuliūdime dukrą ir posūnį, gyvenantį Roy Cook. Spalio 22 d. Motiejūno kūnas palaidotas Los Angeles miesto "Rose Hills" kapuose.

Erškėčių keliu ėjęs ir nebetekęs ištvermės ilsėkis, Juozai, dausose tarp žvaigždynų. **J. D.**

Thompsonville, Conn.

Turėsime vakarienę

Lapkričio 19 d. 7 val. vak. Polish National Home patalpose šv. Jurgio draugija rengia metinę vakarienę.

Šeimininkės prigamins gardžių valgų, bus ir gėrimų, šokius gros geras orkestras.

Biletų galima gauti iš draugijos narių A. Ališausko, K. Miglino ir J. Juciaus.

Rengėjai kviečia visus ir visas vietos ir apylinkių lietuvius ir lietuves vakarienėj dalyvauti ir drauge linksmai laiką praleisti.

J. F. M.

PITTSBURGH, PA.

SLA 3-sios apskrities suvažiavimas

SLA Trečiosios Apskrities kuopų suvažiavimas bus lapkričio (Nov.) 27 d. 2 val. p.p. Lietuvių Piliečių salėj (South Side, Pittsburgh, 1725 Jane gatvė).

Suvažiavimui pasibaigus, bus lietuviški užkandžiai, o vėliau 7 val. vak. toje pačioje salėje bus "kortų vakaras," kurio pelnas skiriamas SLA seimo delegatų išlaidoms sumokėti. Todėl svarbu visiems dalyvauti, kad parengimas būtų pelningas.

Prašome ne tik išrinkti atstovus į šį suvažiavimą, bet kviečiame ir visų kuopų narius ko gausiau kortų vakare dalyvauti. Taip pat prašome paaukoti nors po vieną dovaną (prizą) "kortų vakarui."

Kiekvienai kuopai pasiuntėm biletų ir prašome juos išpatinti narių tarpe. Biletų kaina 50 centų.

Iki malonaus pasimatymo 3-sios apskrities suvažiavime lapkričio 27 d.

SLA 3-sios aps. valdyba:

S. Bakanas, prezidentas,
J. Žilinskas, sekretorius.

Pareiškimas

Savo posėdy spalio 20 d. Vasario 16 Gimnazijos Kuratorija apsvarstė eilę su gimnazija ir jos mokinių auklėjimu susijusių klausimų.

Ypatingą dėmesį Kuratorija atkreipė į kai kur spaudoje pareikštas nuomones dėl tariamų gimnazijos vidaus nesugyvenimų. Kuratorija nuodugniai ištyrė reikalą ir apklausinėjo įvairius suinteresuotus asmenis.

Kuratorija priėjo išvados, kad praeityje yra buvę gimnazijoj nepageidaujamų reiškinių, inspiruotų iš šalies, bet jie yra dabar pašalinti.

Kuratorija įsitikino, kad dabar gimnazijoj nėra nesklandumų ar nesugyvenimo mokinių ar mokytojų tarpe tarp katalikų ir evangelikų ir nepastebima, kad gimnazijoje veiktų kokie partiniai būreliai.

Kuratorija pavedė gimnazijos vadovybei daboti, kad ir ateity būtų išlaikyta visiška lygybė abiejų konfesijų atžvilgiu ir jokiu būdu neleisti į gimnaziją jokių partinių ar politinių įtakų.

Vasario 16-tos Gimnazija turi būti lietuviška mokslo ir auklėjimo įstaiga ir Kuratorija yra įsitikinusi, kad ji tokia ir išliks, jei viso pasaulio lietuviai ją kaip moraliai taip materialiai parems.

VASARIO 16-TOS GIMNAZIJOS KURATORIJA:

M. Bajorinas—Europos PLB atstovas, **T. Alf. Bernatonis**—Lietuvių Katalikų Misijos Direktorius, **E. Simonaitis**—Vokietijos L. B-vės Krašto V-bos atstovas, **Pr. Zundė**—PLB Vokietijos Krašto Valdybos Pirmininkas, **Dr. V. Literskis** — Gimnazijos Direktorius, Kun. **P. Šimukėnas** — Evangelikų Bažnyčios atstovas, Dr. **A. Damijonaitis**—Tėvų Komiteto atstovas.

TAUTININKAI PASITRAUKĖ

Tautininkų partija pasitraukė iš Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto (VLIK'o) Tą pat padarė ir Lasvės Kovotojų Sąjunga.

Sekantis VLIK'o posėdis įvyks New Yorke lapkričio 24-26 dd.

LIETUVOS AIDAI (The Echoes of Lithuania)

Pirmoji Floridoj lietuvių radijo programa, duodama šeštadieniais nuo 4:30 iki 5 val. p. p. iš Miami stoties WMIE, 1140 kilociklų.

Floridos lietuvių žinios, skelbimai, poezija, proza, **dainos, muzika, dalyvauja dainininkė Anyta Karns ir "Pabaltijo Trio", ..organizuojamas kvartetas. Rašyti: WMIE, A. Skudžinskas, Echoes of Lithuania, Miami, Fla. Žodžiu kreiptis penktadieniais ir šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 val. dienos 1519 Congress Bldg., Miami, Fla. Tel. 3-4882.**

Pakeliui į dangų

(Atkelta iš 6 puslapio)

koridoriaus gale cypė moteriškas balsas. Pro miglotas akis lyg sustingę šešėliai praslinkdavo nursės. Už kampo sudūžo stiklas, ir stiprus alkoholio kvapas pakuteno nosį. "Matyt, kas nors pasigėrė," pamaniau sau.

Sapnavau ar tikrumoje dar daug žmonių pro mano lovą šliaužė, čiupinėjo, bet visi jie lyg pro miglas slankiojo. Kažkas gausų prakaitą nuo veido braukė. O prakaitas veidu lyg upelis teka. Pro miglotas akis velnias nuodėmes rašo. Pabudo užmigusi sąžinė:

"Tavo darbus ir kelius jau pasvėrė, ir atrodo, kad gana žemės ašarų prigėrei . . ."

Prie lovos sustojo apie trijų šimtų svarų moteriškas siluetas. Tai būsiąs angelas,—mąsčiau, žiūrėdamas į plačiai virš galvos išskėstus sparnus ir didžiulį kryžių ant krūtinės.

—Tave veš į operacinę,—tarė skambiu balsu angelas.—Ar neturi paskutinio prašymo?

Nedrįsau pasitikrinti, kur mane veš, bet numačiau, kad ne į gerą vietą. Širdis krūtinėje ėmė baisiai daužytis, matyt, niekur nenori keliauti. Sukaupęs paskutines jėgas, norėjau pasakyti "išganymo," bet kažkaip susimaišęs liežuvis vos "wisky" teiškošė. Kaip įgeltas angelas pašoko prie durų, bet apsigalvojęs vėl grįžo. Persižegnojusi ėmė kelti andaroką, po septinto sijono, suskambėjo dangiškas varpelis ir iš mažo balto maišiuko ištraukusi šventąjį, ant mano rankos pririšo. Taip jis mane į operacinę palydėjo.

Kai pramerkiau akis, pamačiau virš galvos tris stiprias lempas, galybę sesučių ir du daktaru apie manę koją triūsiant. Šalia stovėjo bliūdai ir nemaža vonia.

NEBUK ŽILAS

Stebuklingos gyduolės kurios panaikina žilumą, plaukų slinkimą ir plaiskanas. Šias gyduoles privalėtų turėti kiekvienas, kuriam žyla, slenka arba pleiskanuoja plaukai. Jos atitaiso žilus plaukus kokie buvo, bet nėra dažai. Nėra nieko už jas geresnio iki šiol išrasta. Kreipkitės neatidėliodami ilgiau. Kaina $2.00. Jeigu nebusite pilnai patenkintas, jums pinigai bus sugrąžinti.

FLORAL HERB CO.
Dept. 5
Box 305, Clinton, Ind.

PASTABA: Su ordertu siųskite ir pinigus, kitaip vaistų nesiunčiam.
Kanadoje ir kitose valstybėse kaina $3 su prisiuntimu. (45)

Artinasi ruduo, pakalbinkime pažįstamus ir prietelius užsisakyti "Keleivį." Kaina metams $4.

Paieškojimai

Paieškau mano pažįstamą Valentiną Tumelį, iš Aksnėnų kaimo, Sangrūdos valsčiaus, Lazdijų apskrities. Prašau jį patį, ar kas jį žino, parašyti man, už ką būsiu labai dėkingas. Ta pačia proga dėkoju Juozui Petrušiui už "Keleivio" man zui Paterušiui už "Keleivio" man
Vytautas Pečiulis, (21b) Hagen-Vorhalle, Vorhaller str. 49, Germany.

Paieškau šavo pusbrolio Motiejaus Andrulionio, kilusio iš Gudakiemio, Onuškio parap., Vilniaus gub. Jis pats ar jį žinantieji praneškit adresu:
John Gainor 1555 E. 22nd St., Cleveland 14, Ohio (45)

Aš, Mary Krasnauskienė, po tėvais Blavičiutė, paieškau Zigmą Blavičių, kilusį iš Viiniaus gubernijos, Trakų apskričio,, Amerikon atvyko prieš pirmąjį karą. Pirma gyveno Newark, N. J., o dabar girdėjau, kad išsikėlęs Kalifornijon ar į Floridą. Jis pats ar kas jį žino, maloneikite man parašyti. Mano adresas: Mrs. M. Krasnauskienė, 27 E. Third St., Eerie, Pa. (47)

Aš, Ona Miliauskiūtė, iš Paniškių kaimo, Valkininkų parapijos, Trakų gavieto, Vilniaus gub., paieškau savo brolio Juozapo Miliausko iš tos pat vietos. Atvyko i Ameriką prieš pirmąjį karą. Gal būt gyveno San Francisco. Jis pats ar jį žinantieji atsiliepkit adresu: (44)

Miss Ona Miliauskiute
5 Mechanic St.
Saxonville, Mass.

Reumatiški Skausmai

GERA MOSTIS

Deksnio Galinga Mostis, sudaryta iš daug skirtingų elementų, turi savyje galingą šilimą, šildydama galingai, ištarpins Reumatiškus skausmus, ranku, kojų skaudėjimą ir tirpimą, dieglius, šaltį. Daugumui žmonių pagelbėjo ir tamstai pagelbės. Nelauk ilgiaus, ale tuojaus įsigyk DEKENS OINTMENT, arba rašykite į dirbtuvę. Kaina 2-oz $1.00; 16-oz. $5.00. Garantuojame pasekmes ar grąžiname pinigus. (47)

DEKEN'S OINTMENT CO.
P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

TONIKAS VIDURIAM

Čia yra naminė gyduolė: mišinys šaknų, žolių ir sėklų. Ji vartojama arbatos formoje nuo šių ligų: skilvio nevirškinimo, inkstų (kidneys), odos išbėrimo, gerklės užkimimo, plaučių uždegimo, vidurių liuosavimo, pūslės ligų, širdies supykimo, šiurpuliavimo, peršalimo, dieglių, reumatizmo, bronchito, rožės, riemens degintimo, galvos skaudėjimo, sąnarių gėlimo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kainuoja $4.00.

ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
South Boston 27, Mass.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

KVIEČIA VISUS Į BENDRĄ LIETUVYBĖS DARBĄ

PRIKLAUSYTI Susivienijime Lietuvių Amerikoje, tai susijungti su savo broliais ir sesėmis bendram lietuvybės išlaikymo darbui ir kovai už gražią Lietuvos ateitį.

LIETUVYBĖS SLA VAJUS, prasidėjęs Vasario 16-tą, suteikia įstojimo į SLA lengvatas visiems naujai įstojantiems. Pasinaudokite proga.

APDRAUDA Suisivienijime Lietuvių Amerikoje yra parankiausia, pigiausia ir tikriausia—sujungta su fraternalėmis naudomis. SLA apdrauda pageidės jums ir jusų šeimai nelaimėje.

SLA VEIKLA ir jo tikslai bei praeityje nuveikti darbai ir pasiekti nuopelnai aprašyti atskiruose leidiniuose, kuriuos gausit tuojau nemokamai, jei parašysite SLA Sekretoriui:

DR. M. J. VINIKAS
307 West 30th Street, New York 1, N. Y.

PAMĖGINKITE FLORAL INDIJONŲ ARBATŽOLĖS

LENGVAS LAXATYVAS
Veikiančių Sudėtinių iš:
Senna ir Cascara Žievių

FLORAL INDIJONŲ ARBATŽOLĖS gelbsti nuo prasto virškinimo, užkietėjimo, vidurių kataro, kepenų sustingimo, valo kraują, gydo odos, inkstų ir moterų ligas.

NURODYMAS:—Įdėkite du šaukštuku šios Arbatžolės į puoduką verdančio vandens, leiskite pastovėti apie 5 minutes, nukoškite ir gerkite apie pusę puoduko rytmečiais ar einant gulti. Galima pasaldinti medum ar cukrum.

PASARGA:—Nevartokite kada vidurių skausmas (pilvo skaudėjimas, sutraukimas, colic), vėmimas ar kiti ženklai apendicito randasi. Tankus ar nenustojantis vartojimas šių laxatyvinių arbatžolių gali sudaryt paprotį.

Svoris: 5 uncijos Kaina: $2.00

Perkant žolių mišinį, visados prašykit **Floral Herbs**, gausit geriausių. Su užsakymais malonėkite ir pinigus prisiųsti, nes kitaip užsakymas nebus išpildomas. Kreipkitės prie—

FLORAL HERB CO., Dept. 5
Box 305, Clinton, Ind.
(45)

Lietuvos Žemėlapis Kalendorius 1956 Metams

Tai vienas iš žingeidžiausių kalendorių, kokį kada nors lietuviai yra matę ar turėję. Čia viskas yra parodyta, kaip Lietuva stovi ant plano (mapos). Čia matysite svarbesnius Lietuvos miestus, miestelius, bažnytkaimius ir gelžkelius. Matosi, kaip toli vienas Lietuvos miestas nuo kito. Taipgi nurodyta, kiek lenkai buvo užgrobę Lietuvos, arba taip vadinama Demarkacijos Linija. Matosi, kiek Lietuvoje yra gelžkelių ir kur jie eina, taipgi vieškeliai, ežerai ir tt. Viskas užvardinta angliškai lietuviškaja rašyba. Tai žemėlapis. Patsai gi kalendorius irgi labai svarbus. Čia parodyta, kada bus užgavėnės, Velykos ir kitos katalikiškos šventės, taipgi parodo net ir kada bus žydų Velykos ir kitos jų svarbesnės šventės. Pasnikų dienas atvaizdina žuvies piešinys. Čia matysite mėnulio atmainas, kokiame mėnesyje kokios gėlės turi būti vartojamos, o taipgi kokio mėnesio koks brangakmenis yra. Svarbesnės šventės atspaustos raudonu rašalu.

Čia matysi, kuomet Lindberghas perskrido Atlantiką. Kada Edisonas išrado elektros lemputę. Kokiais metais išrastas telefonas, telegrafas. Kada pirmutinis garvežis buvo paleistas ant gelžkelio bėgių. Kada moterys gavo lygias teises Suvienytose Valstybėse. Kada pilgrimai pirmutiniai atplaukė iš Europos. Kada gimė Amerikos pagarsėję patriotai, prezidentai ir kiti pasaulio svarbūs žmonės. Nemanykite, kad visuomet Amerikoje balsavo lapkričio antrąjį antradienį (utarninką), arba kad S. V. kapitolius buvo Washingtone. Kalendorius jums parodys, kad buvo didelės permainos.

Šiame kalendoriuje yra vieta užrašyti jūsų svarbesnių ypatų telefono numerius, kaip tai: policijos, ugniagesių, daktaro, ligonbučio, vaistinės, draugų ir tt. Pakabink ant sienos ir, reikalui atsitikus, nereikės knistis po popiergalius, o priėjęs ir matai, kur yra jums reikalingi telefono numeriai.

Padirbti tokį kalendorių mums atsiėjo tūkstančiai dolerių, bet mes tikimės, kad neatsiras Amerikoje tokios lietuviškos stubos, kur nekabos šis kalendorius, tankiausiai prie telefono. Labai dailiai padarytas ir gražu pakabinti kad ir brangiame, puošniame kambaryje. Didumas 12 x 17 colių. Kaina $1.

Siųsk vieną dolerį sekančiu adresu:

NATIONAL CALENDAR CO., Inc.
617 Summer St., W. Lynn, Mass.

Nepamiršk įdėti ir savo adresą, kad gautumėt kalendorių.

(Jūsų žiniai ir pasitikėjimui pranešama, kad mes esame biznyje 39 metai. Perstatomi Lynn Chamber of Commerce, Lynno didžiausio banko Security Trust Company ir Bostono Didžiųjų Popieriaus Sandėlių.)

MES ATLIEKAM . . .
VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei tamstoms reikia—

- BIZNIO KORČIUKIŲ
- SPAUSDINTŲ VOKŲ
- LAIŠKŲ SU ANTGALVIAIS
- BET KOKIAI PRAMOGAI BILJETŲ
- PROGRAMŲ ar PLAKATŲ

"Keleivio" spaustuvė padarys tamstoms viską ir nusiųs greičiau ir pigiau, negu kuri nors kita spaustuvė. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"
636 East Broadway, South Boston 27, Mass.

Vietinės Žinios

SVEIKINAME ČIURLIONIEČIUS, KURIE ŠĮ ŠEŠTADIENĮ ATVYKSTA Į BOSTONĄ PARODYTI SAVO MENO JORDAN SALĖJ 7:30 VAL. VAK.

KAČINSKAS BUS BOSTONE

Bostono Lietuvių Dramos Sambūris, vadovaujamas Aleksandros Gustaitienės, pastaruoju metu uoliai rengia naują vaidinnimą — V. Karklins komediją "Raudonas vynas". Šis spektaklis įvyks gruodžio 11 d. 3 val. p.p. So. Booston High School salėje.

Šiomis dienomis į repeticijas atvyksta iš New Yorko mūsų žymusis aktorius Henrikas Kačinskas, kuris "Raudonam vyne" atliks pagrindinį vaidmenį. H. Kačinskas, dirbdamas Washingtone, pastaruoju laiku vaidinęs Hamiltone J. Grušo "Tėvą", Bostono L. Dramos Sambūrio ruošiamam spektakliui skiria visą atliekamą laiką.

Šioj visai nematytoj ir literatūriniu požiūriu vertingoj komedijoj taip pat dalyvauja mūsų vietiniai vaidintojai R. Norvaišaitė, Z. Zarankaitė, K. Baranauskaitė ir Ant. Veleniškis.

PASIPUOŠKIME LIETUVIŠKAI

Išblokšti iš savo Tėvynės ir po visą pasaulį išsimėtę vis labiau ir labiau nutolstame nuo lietuviškų papročių. Daugelį jų negalėtumėm nei pritaikyti Amerikos didmiesčio sąlygose — taip artimai jos yra suaugusios su Lietuvos ūkininko gyvenimu ir jojo darbais. Senesnieji dar atsimena svarbesnius liaudies papročius, bet jaunimas bežino apie juos iš papasakojimų ar iš knygos.

Tradicijos ir tautiniai papročiai ūgdo tautos būdą, praturtina jos sielą, padeda išlaikyti tautinį veidą. Dėdės Samo katile. Todėl juo labiau turėtumėm palaikyti pritaikomas šiame žemyne tradicijas. Jų tarpe yra tautinių drabužių dėvėjimas įvairių švenčių, koncertų, vaidinimų metu. Nebijokime jų viešai parodyti—svetimtaučiai domisi mūsų tautodaile, šokiais, dainomis, ir didelėje pagarboje laiko tuos, kurie sugeba jiems ką gražaus parodyti.

Puiki proga Bostono lietuvei pasipuošti ir kitų akį pralinksminti būtų čiurlioniečių koncertas. Kas tik galėtų — apsivilkime tautiniais drabužiais. O kiek šventadieniškos nuotaikos įneštumėm, kiek iškilmingumo suteiktumėm tam koncertui!

E. G.

Michelsonai ir Kapočiai grįžo

Margareta ir Stasys Michelsonai, kurie kartu su Kapočiais 2 mėnesiu važinėjosi po plačiąją Ameriką, šiomis dienomis grįžo namo.

Moterų legionierių kortų vakaras

Stepono Dariaus Posto moterys legionierės (Ladies' Auxiliary) ruošia kortų vakarą, įdomią whist party antradienį, lapkričio (November) 15 d. Sandaros svetainėje (124 F. gatvė, So. Bostone). Pradžia 7:30 val. vak.

Parengime bus užkandžių ir gražių dovanų. Visi maloniai kviečiami atsilankyti smagiai laiką praleisti.

Rengėjos

Bostono balsuotojai

Bostono mieste į rinkikų sąrašus yra įtraukti 363,045 rinkikai. Matysime, kiek jų bus pasinaudoję savo teise. Bent lietuvių tarpe neturėtų būti tokių, kurie ta teise nepasinaudotų.

A. L. Tarybos posėdis

Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyriaus posėdis bus lapkričio 10 d. 8 val. vak. So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos patalpose.

Mirė O. Sungailienė

Ilgai sirgusi lapkričio 2 d. mirė Ona Sungailienė, gyvenusi Dorchestery.

Minės Vilniaus Seimą

Didžiojo Vilniaus Seimo minėjimas rengiamas gruodžio 4 d.

L. D. D. POKYLIS

Liet. Darbininkų Draugijos 21 kuopos metinis pokylis bus gruodžio 4 d. 5:30 val. Lietuvių Piliečių Draugijos salėje (368 W. Broadway, So. Bostone).

Kviečiame visus narius ir jų bičiulius iš anksto taip susitvarkyti, kad niekas nesutrukdytų. mūsų bendrame pokyly dalyvauti.

Posėdžiavo moterys

Lietuvių Moterų Klubo spalio 30 d. susirinkime dalyvavo per 40 moterų, kurių tarpe ir keletas naujų narių. Pirmininkavo R. Petronienė, sekretoriavo O. Ščiukienė. Paskaitą skaitė S. Mantautienė iškeldama lietuviškos tautodailės turtingumą, grožį ir svarbą lietuvybės išlaikymui. Ji kėlė klausimą, kad pirkdami dovanas nepamirštumėm, jog turime tiek daug gražių ir meno atžvilgiu vertingų lietuviškų rankdarbių ir drožinių. Taip pat ragino lietuves moteris įsigyti ir tinkamomis progamis dėvėti tautinius rūbus. Šiais klausimais vyko gyvos diskusijos.

Meninę dalį atliko J. Adomavičienė — padainavo dvi dainas, akomponavo V. Adomavičius. Susirinkimo metu buvo išstatyti A. Baltušienės rankdarbiai — lietuviškais rūbais aprengtos lėlės, taut. juostos, takeliai ir pagalvėlės. Susirinkimo metu buvo surinkta 42 dol. 50c. aukų, kurios, sumokėjus salės išlaidas, bus pasiųstos Lietuvių Moterų Klubams Europoje Kalėdų Švenčių proga. Pabaigoje buvo sugiedotas Tautos Himnas.

Po susirinkimo buvo arbatėlė, kurią paruošia kelios klubo narės ir eilės.

Klubo valdyba ateinantiems susirinkimams skaityti paskaitas yra pakvietusi dr. Maziliauskienę ir E. Vasiliūnienė.

Koresp.

Automobilistų dėmesiui

Vykstantiems į Čiurlionio ansamblio koncertą lapkričio 12 d. patogiausia palikti automobilius Uptown Garage (Botolph ir Gainsborough gatvių kampas), greta Jordan salės, kurioj bus koncertas.

Rengėjai

Kasoj biletų nebus

Biletai Čiurlionio ansamblio koncertui teatro kasoj nebus parduodami, nes jie iki to laiko bus išpirkti.

Bendruomenės susirinkimas

Bendruomenės apylinkės narių susirinkimas kviečiamas lapkričio 19 d. 7 val. vak. Tautinės Sąjungos namuose (484 E. 4 gatvė).

Arlauskas jau vaikšto

Juozas Arlauskas, šių metų ALT skyriaus pirmininkas, prieš porą mėnesių nusilaužęs koją, jau vaikšto pasiremdamas vienu ramentu.

Kalėdų eglučių papuošalai

Visoki blizgučiai Kalėdų eglutėms papuošti laivais atplaukia į Bostoną iš Vokietijos, Lenkijos ir net Japonijos.

Žvėriškumo Pavyzdys

1944 m. pavasarį per Pirciupių kaimą, Valkininkų valsčiaus, Trakų apskrities, Vilniaus Eisiškių plentu važiavusieji vokiečių žandarai iš miško buvo kažkieno apšaudyti. Žmonės pasakojo, kad tai buvo lenkų partizanų darbas.

Daržininkų ir Dargužių, kaimyninių kaimų, žmonės man teigė, kad lenkai tyčia užpuldinėdavo ant vokiečių lietuvių gyvenamose apylinkėse, kad vokiečiai daugiau lietuvių išnaikintų. Mat, vokiečių buvo paskelbta, kad už vieną nužudytą vokietį bus sušaudyta 100 vietinių žmonių.

Kitą rytą po minėto vokiečių apšaudymo į Pirciupių kaimą iš Vilniaus atvyko vokiečių karių būrys su automatiniais šautuvais ir kulkosvaidžiais ir liepė sueiti visiems kaimo gyventojams.

Žmonėms susirinkus, vokiečiai liepė vyrams eiti į vieną kluoną, o moterims į antrą. Kai visi suėjo, jie uždarė duris, užrakino jas ir kluonus uždegė.

Vaikai, ganiusieji gyvulius laukuose, pamatę degant namus, bėgo namo. Sužvėrėję vokiečiai ir juos sugaudė ir gyvus sumetė į degančius kluonus.

Taip žuvo nekalti Pirciupių kaimo žmonės—vyrai, moterys ir vaikai. Kartu su jais žuvo ir mano giminaičių Saulėnų šeima.

Panašus likimas ištiko anuomet ir Giraitės kaimą, Varėnos valsčiuje.

J. Keras

Staigmena pokylininkėms

Praeitą šeštadienį Joanne Kalvaitytės tėvai, gyvenantieji So. Bostone, 451 E. 7th gt. antrame aukšte, surengė dukros 8-jo gimtadienio pokylį. Jame dalyvavo Lorraine Natkutė, Danutė Petriūnaitė, Nijole Kalvaitytė, Mary Jankauskaitė, Anne Skudrytė, Gytė Kuncaitytė ir Rima Aukštuolytė.

Kai sukaktuvininkė buvo pasiruošusi piaustyti gimtadienio pyragą, o jos draugės užtraukė "Ilgiausių metų", staiga pasigirdo trenksmas, sukaktuvininkei peilis iškrito iš rankos, lango rėmo, gabalas suspaudė pyragą, kambary pilna medžio šakų ir pokylio dalyvės buvo pakrapytos vandeniu.

Mat, vėjas išvertė iš šaknų priešais stovėjusį 300 metų medį, kuris virsdamas ir iškirto tą staigmeną. Gerai, kad niekas nebuvo sužeistas, bet sukaktuvininkė ir jos draugės tikrai ilgai nepamirš to pokylio.

Artinasi ruduo, pakalbinkite užsisakyti "Keleivį." Kaina metams $4.

LIETUVOS GENERALINIO KONSULATO NEW YORKE PAIEŠKOMI ASMENYS

Bladikas Pranas, išvykęs iš Kaltinėnų v., Tauragės ap.

Bleizgiūtė - Virbalienė Kazimiera, iš Leipalingio.

Bražinskas Jurgis, iš Trakų ap., gyvenęs Cambridge, Mass.

Budreckienė Jadvyga, iš Priienų.

Čegys Jonas iš Ceikinių, Švenčionių apskr.

Chaves (ar Shafs) Berl (Boris) iš Druskininkų.

Kajėnas iš Rubelnikų, Švenčionių apskr.

Kalvaitis Augustas, gyvenęs Anglijoje, o 1949 metais išvykęs Amerikon.

Konrad Heinrich, kilęs iš Lietuvos, gyveno Agate St., Philadelphija, Pa.

Norkevičius, Leonas, sūnus Juozo ir Aleksandros Pociūtės-Pocevičiūtės, Norkevičių prašo atsiliepti gimines.

Pruzinskienė, Agota.

Selvenis Antanas iš Vidūklės, Raseinių apskr., gyvenęs Scranton ir Harrisburg, Pa.—prašomi atsiliepti jo gimines ar žinantieji apie juos.

Šimekvičius, Gvidonas.

Škadauskienė - Okaitė, Anė.

Stankevičius Vladas iš Ginčionių k., Seirijų vals.

Starkis Jonas.

Tumasonis Antanas iš Noragėlių k., Seirijų vals.

Vaičius iš Obelyno k., Kražių vals., Raseinių apskr.

Valantinas Antanas ir jo sūnus Vaclovas.

Virbalienė - Bleizgiūtė, Kazimiera iš Leipalingo.

Viršila Antanas ir Konstantas iš Kazokiškių par., Žąslių vals., Trakų apskr.

Zagreckaitė Ona.

Zagreckas, keli broliai kilę nuo Šiaulių.

Žinys, keli broliai iš Svetelių k., Musninkų vals. Uk. mergės apskr.

Žukauskas Romualdas ir Silvestras iš Kazokiškių parap., Žąslių vals., Trakų apskrities.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti į:

Consulate General of Lithuania
42 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

5 Dienų Savaitė

Amerikoj 5 dienų darbo savaitė milionams darbininkų jau senas dalykas. To siekia ir Europos darbininkai. Subruzdo dėl 5 dienų (45 ar net 40 valandų) darbo savaitės ir Belgijos darbininkai susibūrę tiek socialistų, tiek katalikų vadovaujamose unijose.

Kai kuriose įmonėse jau tas įvykdyta. Kaikuriose 5 dienų darbo savaitę įvedė laikinai išmėginti ir pažiūrėti, kokie bus vaisiai.

Belgijos socialistų - liberalų valdžia tam darbininkų reikalavimui nesipriešina, ji tik nurodo, kad tas negali būti įvesta staiga ir visose srityse, kad tenka atsižvelgti į ūkinius galimumus, kaimyninių valstybių varžybas pasaulio rinkoje.

Bus sudaryta komisija šitam klausimui pagrindinai ištirti.

Ar Jie Supras?

Washington (LAIC)—New Yorko Daily News savo viename vedamųjų pažymėdamas, kad pabaltiečiai, kurių giminės ir draugai yra sovietų vergų stovyklose, rusų žurnalistus Clevelande, Ohio, pikietavo, primena ir rusų prašymus State Departmentui.

Laikraštis sako, kad tie jautrūs vizitoriai reikalavo iš State Departmento bendros garantijos prieš panašius sutikimus Chicagoje, Ill., kurią jie buvo numatę aplankyti.

State Departmentas pareiškė jiems, kad šis kraštas yra laisvas kraštas, tokiu būdu tokie pažadai negalimi duoti, tačiau Chicagos policija gali ir apgins juos nuo asmeninių pavojų. To raudoniesiems neužteko. Todėl jie aplenkė Chicagą ir nudrožė į Salt Lake City, Utah.

Laikraštis sveikina Chicagą ir pareiškia užuojautos Salt Lake City. Taip pat laikraštis klausia, ar raudoniesiems įeis galvon, ką reiškia laisvė?

Reikalingas Virėjas

Garas virėjas, vyras ar moteris, tuojau pat reikalingas "rest home" virtuvei. Darbo sąlygos geros. Galima kreiptis į Dr. D. Pilką, 546 E Broadway, So. Bostone.

Nuomai 3 Kambariai

Išnuomuojamas butas 3 kambarių su pilku aliejaus ir gazo pečiumi, baltos sinkos, tualetas. $15.60 per mėnesį. Kreiptis 24 Dixfield st. So. Bostone. (46)

Lempos Išbandomos Dykai

Televizijos ir radijo lempos (tubes), paveikslų lempos, antenos, radijo aparatai, fonografai žemiausiomis didmenų kainomis pas

Globe Electronics
200 Washington St., Boston
Tel. LA 3-3117
(47)

Proga Darbščioms Moterims

Daugiau progų jums uždirbti savo nuosavame biznyje per apvalius metus. Mes išmokome jus. Pradėk uždarbiauti tuoj pat. Reikia mokėt angliškai. Pašaukit savininkę Mrs. D. M. S. 86 Trefton Drive, East Braintree, Mass. BR 2-3511-W (46)

Hilltop Kalakutų Farma

Tiesiai iš farmos, geriausiai auginti balti olandiški kalakutai. Pašaukit BRockton 8-1696. A. J. Cook, 630 No. Carey St., Brockton, Mass. (47)

RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radio programa iš stoties WBMS, 1090 kilociklų, veikia sekmadieniais nuo 12 iki 12:30 val. dieną. Perduodamos lietuviškos dainos, muzika ir Magdutės Pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 East Broadway, So. Bostone. Tel. SO 8-0489. Ten gaunamas ir "Keleivis."

Steponas Minkus.

NAMŲ SAVININKAMS

Pentiname namus iš lauko ir vidaus; apkalame šingeliais; sutaisome pijazus ir dengiam bei taisom stogus. Prašome kreiptis laišku į:

John Petrus
206 Gold Street
Randolph, Mass.

Arba po pietų užeikite: 409 W. Broadway, Room 4, So. Boston, Mass.

APSIDRAUSK NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ

Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuo nelaimių (ugnis, audra ir kt.). Visais insurance reikalais kreiptis :

BRONIS KONTRIM
598 E. Broadway
So. Boston 27, Mass.

Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2483

LINKSMA LIETUVIŠKA UŽEIGA

CASA LOMA

Ant Mėlsvo "Robins Pond" Ežero
Route 106, East Bridgewater, Mass.

ĮVAIRŪS GĖRIMAI—UŽKANDŽIAI—PIZZA

Šokiai kas trečiadienį, penktadienį ir šeštadienį.

Groja penkių asmenų Eddie Martin orkestra.

Sekmadienį visus linksmina muzika ir dainomis **Bill & Tex**, the "Singing Sweethearts."

Cas. Loma populiari vieta šokiams žiemą ir vasarą. Dėl informacijų kreipkitės telefonu: Bridgewater 855.

Dr. B. Matulionis

Vidaus, specialiai plaučių ir širdies ligos. Priima bet kurią dieną, iš anksto susitarus telefonu ar laišku.
Telef. 22, Pascoag, Rhode Island
Adresas: State Sanatorium, Wallum Lake, Rhode Island.
Astumas: nuo Providence—24 mylios, nuo Worcester—26 m., nuo Boston ar Brockton—50 m., nuo Thompson, Conn.,—10 mylių.

EMPIRE WALLPAPER COMPANY

Savininkas Gerald Vareika
Didelis pasirinkimas visokiausių popierių ir "oilcloth" sienoms lipdyti
su didele nuolaida
135 Emerson St., k. Broadway
Atdara nuo 9 iki 6, penktadieniais iki 8 val. vakaro

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8
546 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: SO 8-1320

Tel. AV 2-4026

Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir Šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto
495 Columbia Road
Arti Upham's Corner
DORCHESTER, MASS.

FLOOD SQUARE HARDWARE CO.

Savininkas A. J. Alekna
628 East Broadway
South Boston 27, Mass.
Telefonas SO 8-4148

Benjamin Moore Malevos
Popieros Sienoms
Stiklas Langams

Visokie Reikmenys Namams
Reikmenys Plumberiams
Visokie Geležies Daiktai

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE
409 W. Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. AN 8-0948
Res. 37 ORIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. FA 3-5515

Tel. SO 8-2712 arba BI 4-9013

Dr. J. C. Seymour

(LANDŽIUS)

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Vartoja vėliausios konstrukcijos X-RAY Aparatą
Pritaiko Akinius
VALANDOS: nuo 2-4, nuo 7-8
534 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Tel. SO 8-2805

Dr. J. L. Pasakarnis
Dr. Amelia E. Rodd

OPTOMETRISTAI

VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 6 vakaro.
Seredomis—ofisas uždarytas.
447 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

VAISTAS "AZIVA"

1—Vaistas nuo nudegimo ir nuo nušutimo vandeniu.
2—Vaistas nuo atdarų žaizdų—mostis.
3—Akių vaistas.
4—Vaistas nuo kojų niežėjimo, pirštams, tarpupirštėms ir papirštėms.
5—Vaistas nuo galvos niežėjimo.
6—Vaistas nuo kosulio. Greit pagelbsti.
Reikalaukite šitų vaistų pažymėtais numeriais. Kaina už kiekvieną numerį $1. Pinigai, čekis ar money orderis iš kalno. Adresuokit: (5-6)
Joseph Machinskas
295 Silver Street
South Boston 27, Mass.